

ÅRSBERETNING
OG REGNSKAP

DET NORSKE TRAVSELSKAP

| 2019

Stas Eldi

Vinner av Finntack Norsk Travkriterium kaldblods, hopper

Dale Anne

Vinner av Tipster Norsk Travderby kaldblods, hopper

Lady Ann

Vinner av Finntack Norsk Travkriterium varmblods, hopper

Hillary B.R:

Vinner av Tipster Norsk Travderby varmblods, hopper

Grisle Odin G.L.

Vinner av Finntack Norsk Travkriterium kaldblods

Nordsjø Odin

Vinner av Tipster Norsk Travderby kaldblods

Custom Colt

Vinner av Finntack Norsk Travkriterium varmblods

Max Brady

Vinner av Tipster Norsk Travderby varmblods

Foto: Hesteguiden - 08.09.19 - Bjerke Travbane

Det Norske Travelskap
Postboks 194 Økern, 0510 OSLO
Org. nr. 957 524 524

Tlf. 22 95 60 00
post@travsport.no
www.travsport.no

Design og trykk:
Sax Media-Service J. Hansen
www.saxmedia.no

INNHALDSFORTEGNELSE

DET NORSKE TRAVSELSKAP

Tilsluttede forbund/lag	side 4
Organisasjon	side 5
Æresmedlemmer og hederstegn	side 6
Styrets beretning 2019	side 7
Lovbestemte komitéer & utvalg	side 15
Rapport fra administrasjonen	side 20
Regnskap 2019	side 34
Understøttelsesfondet	side 45
Revisjonsberetning 2019	side 48

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN

Regnskap 2019	side 52
---------------	---------

TILSLUTTEDE FORBUND/LAG PR. 31.12.19

OSLO OG AKERSHUS TRAVFORBUND

203 Blaker Travelskap
205 Fet Travkjørerselskap
209 Nes Travelskap
210 Nitelven Travlag
214 Asker og Bærum Travklubb
215 Aurskog-Høland Travelskap
216 Oslo Travklubb
217 Follo Travlag
218 Øvre Romerike Travlag

ØSTFOLD TRAVFORBUND

302 Askim Travelskap
303 Eidsberg Travkjørerselskap
305 Fredrikstad og Omegn Travelskap
306 Skiptvet Travelskap
307 Lyseren Travelskap
309 Moss Fogderis Travelskap
310 Råde og Onsøy Travlag
311 Rakkestad og Degernes Travelskap
313 Rødenes og Øymark Travelskap
314 Sarpsborg og Omegn Travelskap
315 Skjeberg og Berg Travelskap
316 Trøgstad Travkjørerselskap
317 Trømborg Travlag
319 Halden og Omegn Travelskap

INNLANDET TRAVFORBUND

401 Åsnes og Hof Travklubb
402 Brandval og Kongsvinger Travlag
403 Eidskog Travelskap
404 Grue Travklubb
406 Ringsaker og omegn Travlag
407 Stange og Romedal Travelskap
408 Odal Travklubb
410 Elverum og Omegn Travklubb
411 Nord-Østerdal Travlag
501 Eina Travlag
502 Gjøvik Travelskap
503 Hadeland Travelskap
504 Lillehammer og Omland Travelskap
505 Randsfjord Travelskap
506 Toten Travelskap
507 Valdres Travlag
508 Vestopplandenes Travelskap
509 Viken Travelskap
510 Gudbrandsdal Travlag
511 Nord-Gudbrandsdal Travlag
512 Biri og Snertingdal Travlag
513 Jotunheimen Tråvlag
514 Sør Gudbrandsdal Travlag

BUSKERUD TRAVFORBUND

0601 Drammen og Opland Travelskap
0604 Kongsberg Travelskap
0606 Modum Travelskap
0608 Ringerike og Hole Travelskap
0609 Simoa Travelskap
0611 Øvre Eiker Travelskap
0612 Lier Travlag
0613 Hallingdal Tråvlag
0614 Krødsherad og Sigdal Travlag

VESTFOLD TRAVFORBUND

705 Holmestrand og Omegn Travforening
706 Horten og Omegn Travforening
710 Sandefjord Travforening
711 Stokke og omegn Travforening.
713 Tønsberg og Omegn Travforening
714 Lågen Travlag
715 Larvik Travlag
716 Re Travforening

TELEMARK TRAVFORBUND

802 Bamble Travlag
803 Bø Tråvlag
804 Drangedal Travelskap
805 Gjerstad Travelskap
807 Helgen og Holla Travklubb
809 Øvre Telemark Tråvlag
811 Lunde Travelskap
812 Mælum og Solum Travklubb
813 Nes og Omegn Travelskap
814 Porsgrunn og Omegn Travelskap
815 Siljan Travklubb
816 Sannidal Travelskap
818 Skien Travklubb
820 Øst-Telemark Travelskap
821 Fyresdal Tråvlag

ROGALAND TRAVFORBUND

901 Haugaland Tråvlag
902 Jæren Travklubb
904 Rogaland Travelskap
905 Sandnes og Omegn Travklubb
907 Stavanger Travklubb
908 Strand Travklubb
909 Dalane og Omegn Travklubb
910 Sauda Travlag
911 Klepp og Omegn Travklubb

VESTENFJELDSKE TRAVFORBUND

1001 Bergen og Omegn Travelskap
1002 Etne, Ølen og Vindafjord
Trav- og Hestelag
1003 Voss Tråvlag
1004 Hardanger Tråvlag
1006 Nordhordland Travlag
1007 Os Travklubb
1008 Fana Trav- og Hestesportslag
1009 Sogn Travelskap
1010 Sotra Trav- og Hestesportslag
1012 Sunnhordaland Tråvlag
1013 Arna Travlag
1014 Askøy Trav- og Hestesportlag
1015 Firda Travlag
1016 Kvinnherad Travlag

AGDER TRAVFORBUND

1301 Åmli Trav- og Hestesportslag
1302 Arendal og Omegn Travelskap
1303 Grimstad og Omegns Travelskab
1304 Kristiansand og Omegn Travklubb
1305 Lillesand og Birkenes Travklubb
1306 Risør og Tvedestrand Travlag
1307 Setesdal Tråvlag

1308 Øyestad og Fjære Travklubb
1309 Lista Travelskab
1310 Eiken og Omegn Travklubb
1311 Gyland Hestesportslag
1312 Mandal Travklubb
1313 Lyngdal Trav- og Hestesportslag

NORD-NORGE TRAVFORBUND

1413 Bodø Travlag
1415 Harstad og Oppland Travlag
1417 Lofoten Travlag
1420 Ofoten Travlag
1421 Helgeland Travlag
1422 Indre Salten Travlag
1423 Sør-Varanger Travlag
1424 Lakselv Trav- og Kjøreleg
1425 Tromsø Travlag
1427 Midt-Troms Travlag
1428 Tana og Varanger Travlag
1430 Tanafjorden og Omegn Travlag
1431 Møysalen Travlag
1432 Karasjok Travlag

MIDT-NORGE TRAVFORBUND

1501 Averøy Travklubb
1503 Byneset Travlag
1504 Børse og Skaun Traverlag
1505 Frosta Tråvarlag
1506 Gauldal Travsporslag
1507 Hemne Travlag
1508 Hitra Travlag
1509 Hølonda Travlag
1510 Jøssund Travklubb
1511 Klæbu Travlag
1512 Kvål Travlag
1513 Leksvik Travlag
1514 Levanger & Omegn Travlag
1516 Lånke Travlag
1518 Meldal Travlag
1519 Molde og Omegn Travklubb
1520 Namdal Tråvlag
1521 Orkdal Tråvlubb
1523 Rauma Travforening
1524 Rindal Travklubb
1526 Selbu Travlag
1528 Soknedal Travlag
1532 Stjørdal Travsportforening
1533 Sunndal og Omegn Travklubb
1534 Sunnmøre Travlag
1535 Surnadal Travklubb
1536 Tresfjord Travklubb
1537 Trondheim Travklubb
1538 Trøndelag Travsportforening
1539 Verdal Travlag
1540 Ørland Travklubb
1543 Rissa og Stadsbygd Travlag
1544 Fosen Travklubb
1545 Steinkjer og Omegn Travlag

ORGANISASJON

STYRET I DET NORSKE TRAVSELSKAP

Knut **Weum**

Ingolf **Herbjørnrød**

Kristin **Brækken**

Cecilie Helen **Andersson**

Torstein **Grande**

Roy **Kristiansen**

Mia **Gretland**

Espen A. **Schem**

Erik **Skjervagen**

Jan Inge **Ringen**

Styreleder

Nestleder

Styremedlem

Styremedlem

Styremedlem

Styremedlem

1. Varamedlem

2. Varamedlem

3. Varamedlem

Varamedlem

Buskerud

Vestfold

Midt-Norge

Østfold

Midt-Norge

Ansattes representant

Østfold

Oslo og Akershus

Telemark

Ansattes representant

ADMINISTRASJON

Svein Morten **Buer**

Marius **Lundstein**

Anne V. **Wangen**

Generalsekretær

Kommunikasjon- og utviklingssjef

Sjefsveterinær

LOVBESTEMTE KOMITEER

KONTROLLKOMITEEN

Gunnar **Eilefstjønn**, leder

Evelyn **Stillerud**

Kjell Aage **Øie-Kjølstad**

Varamedlem: Hilde **Nordtiller**

PÅTALEKOMITEEN

Ove **Aurstad**, leder

Øistein **Eriksen**

Odd **Haugdahl**

Varamedlemmer: Ragnhild **Olsen**

og Kristin **Andersgaard**

DOMSKOMITEEN

Inge **Tonholm**, leder

Marthe **Ottersen**

Jan Roger **Humblebekk**

Varamedlemmer: Aksel **Melby**, Morten **Valstad**

og Elisabeth B. **Carlsen**

APPELLKOMITEEN

Lars Borge **Andersen**, leder

Bjørn **Vethe**

Tormod **Haugnes**

Varamedlemmer: Anne Mette **Berg-Christiansen**,

Tormod **Skaare** og Kai Magnar **Killingmo**

AVLSKOMITEEN

Elin **Bergseth**, leder (Kaldblods)

Målfrid **Vatne** (kaldblods)

Vidar **Arnesen** (kaldblods)

Varamedlemmer for kaldblods: Kristine Støen **Kivle**
og Karoline **Wethal**

Nils Otto **Bergslien**, nestleder (varmblods)

Ingar **Hagen** (varmblods)

Arnt **Foss** (varmblods)

Varamedlemmer for varmblods: Nadja **Jensen**
og Julie Ann **Gjerstad**

LOVKOMITEEN

Tore E. **Brath**, leder

Ragnhild **Tjaum**

Tom Erik **Vestrheim**

Varamedlemmer: Kjetil **Halstensen**
og Anne-Guro **Herregården**

VALGKOMITEEN

Hans **Tronstad**, leder

Endre **Storhaug**

Tom Rune **Bratlien**

Inger Louise **Dølvik**

Tone M. **Blindheim**

Varamedlemmer: Asbjørn **Opdal**, May-Liss **Hansen**
og Gunnar **Gjerstad**

DET NORSKE TRAVSELSKAP

ÆRESMEDLEMMER

Thorvald **Skar**, Vestfold (1987)
Gaute **Gudmestad**, Rogaland (1991)
Aagot **Stordal**, Oslo og Akershus (2001)
Per **Tronstad**, Midt-Norge (2007)

HEDERSTEGN

Carl Andersen , Danmark	Eli Landaas , Rogaland
Arne Kristiansen , Oslo	Liv Haslie , Innlandet
Helge Gundersen , Agder	Tore Fyrand , Buskerud
Bjørn Trandum , Buskerud	Arne W. Holm , Oslo og Akershus
Vegard Thune , Innlandet	Bjørn Kåre Herbjørnrød , Vestfold
Sigmund Hansen †, Midt-Norge	Elling Gjesdal , Rogaland
Arne P. Kynningrød , Østfold	Nils Dagestad , Vestenfjeldske
Brede Killingmo †, Oslo og Akershus	Torbjørn Frøysnes , Agder
Olav Stangeland , Rogaland	Jens Kr. Grønsand , Vestfold
Terje Borstad , Oslo og Akershus	Berit Tvester Alm , Innlandet
Gunnar Gjelsås , Vestfold	Arne Gundersen , Innlandet
Ole Haug , Midt-Norge	Mattis Asplin , Buskerud
Sverre Stang , Østfold	Kari Blom , Rogaland
Ola Fossestøl , Agder	Terje Bøe , Nord-Norge
Ole H. Stastad , Innlandet	Øistein Eriksen , Oslo og Akershus
Sonja Håvåg , Vestenfjeldske	Odd H. Johansen , Oslo og Akershus
Olav Henneseid , Telemark	Finn Hagen , Buskerud
Arne Hamre , Vestenfjeldske	Gunnar Eggen , Oslo og Akershus
Martin Austevoll , Vestenfjeldske	Gunnar Gjerstad , Østfold
Jan A. Enger , Vestfold	Trygve Bjørge , Buskerud
Håkon Moe , Vestfold	Ove Wassberg , Vestenfjeldske
Ole Seigerud , Innlandet	Oddny Delet , Innlandet
Johan Edland , Innlandet	Jostein Rekstad , Midt-Norge
Terje Holm , Oslo og Akershus	

ÅRSBERETNING – DET NORSKE TRAVSELSKAP

Det Norske Travselsskap (DNT) har til formål å fremme en sunn og koordinert utvikling for norsk travsport og utvikling av slike hesteslag som ansees skikket til grunnlag for avl av en for landet nyttig hest. Arbeidet skal preges av frivillighet og være tuftet på travsportens grunnverdier; åpenhet, tillit, fair play og respekt.

Virksomheten drives fra Hestesportens Hus på Bjerke Travbane i Oslo.

STYRET I DET NORSKE TRAVSELSKAP

Styret har i 2019 avholdt 14 styremøter. Det er protokollert 116 saker til behandling i løpet av året. Landsrådet har blitt innkalt til drøftelser og rådgivning ved fire anledninger.

Etter generalforsamlingen i 2019 besto styret av:

Knut **Weum** (styreleder)
Ingolf **Herbjørnrød** (nestleder)
Cecilie H. **Andersson**
Kristin **Brækken**
Torstein **Grande**
Roy **Kristiansen** (ansattes representant)

Mia **Gretland** (1. varamedlem)
Espen A. **Schem** (2. varamedlem)
Erik **Skjervagen** (3. varamedlem)
Jan-Inge **Ringen** (varamedlem ansatte representant)

Etter styrevedtak 18. mai 2019 ble Ingolf Herbjørnrød valgt til å erstatte Trond Olav Salte i Norsk Rikstotos råd. Knut Weum har vært leder av rådet, mens Cecilie H. Andersson har vært vararepresentant. I det samme styremøtet ble det besluttet at Cecilie H. Andersson skulle erstatte Trond Olav Salte i innstillingsrådet til Norsk Rikstoto. Knut Weum har vært den andre representanten fra DNT i innstillingsrådet.

Knut Weum har vært styreleder i Bjerke Travbane Eiendom AS. Ingolf Herbjørnrød er styremedlem i henholdsvis Telemark Toto AS og i Sørlandets Travpark AS. I tillegg er han representant i svensk-norsk kaldblodskomiteé. Torstein Grande har vært styrets representant i DU-utvalget.

MÅLOPPNÅELSE OG UTFORDRINGER

Styret har hatt Strategiplan Trav 2020 som styringsdokument. Trav 2020 er et dokument med en felles plan for

alle organisasjonsleddene i norsk travsport som ble vedtatt på DNTs generalforsamling i 2016. Kjerneaktivitetene i planverket er avl, sport, hestevelferd, rekruttering, organisasjon og rammevilkår for næringen.

AVL

Prestasjonene til de norskfødte travhestene har fortsatt å holde seg på et svært godt internasjonalt nivå. Usikkerheten om fremtidige økonomiske rammebetingelser som har oppstått i løpet av året (se kapitlene om rammevilkår for næringen og økonomi), medførte noe større forskjeller i priser som oppdretterne oppnådde på sine unghester under Klasseløpsauksjonen.

I 2019 ble DNTs andel av startavgiften overført et avlsfond, som et avlsstimulerende tiltak. Fondet skal etter hvert tilknyttes hvert eiernummer som har bidratt med starttilfeller, slik at hesteeiere skal kunne benytte seg av disse midlene enten til dekning av bedekningskostnader ved registrering av norskfødt føll hos DNT eller til kjøp ved førstegangs salg av norskfødt unghest fra oppdretter.

2019 var tredje året med premiesjansen. Erfaringene har vært at nært 90 prosent av de premierte varmblodshestene i Klasseløpene har hentet ut doble premier, hvilket ikke har vært økonomisk bærekraftig. Etter innskjerping i regelverket for hester født 2016, foretok styret ytterligere innskjerpelser for hester født 2017 slik at premiesjansen vil bli selvfinansierende for denne årgangen. Det blir ikke arrangert premiesjanse for hester født 2018.

Trenden med at de norskfødte hestene tar spesielt godt for seg i premiefatet innenlands fortsatte i 2019. Likeledes har de hatt langt bedre konkurransevne mot utenlandskfødte hester enn for noen år siden, også ved starter utenfor Norges grenser. Oppdretterne har med dette fått stadig større avkortninger i oppdretterpremiene som er opptjent i utlandet. Styret i DNT satte derfor ned en gruppe med representanter fra DNTs avlskomité og de to rasenes interesseorganisasjoner. Gruppen fikk mandat til å foreslå endringer i fordelingen av oppdretterpremier til en bærekraftig modell som kunne bidra til å utjevne forskjellen mellom rasene, samt sikre større midler til oppdretterpremier for løp i utlandet enn utbetalt for 2018. Gruppen klarte imidlertid ikke å komme fram til et omforent forslag, slik at styret utnevnte en ny arbeidsgruppe med representanter fra både styret og administrasjonen i DNT. Gruppen la fram sitt forslag til regler for utbetaling av oppdretterpremier som ble vedtatt av styret i DNT med virkning fra 1. januar 2020. Ett av elementene i det nye regelverket er at det ikke utbetales oppdretterpremier for kaldblodshester 10 år og eldre, samt for varmblodshester 7 år og eldre.

Oppdretterseminaret ble i 2019 arrangert på Thon Hotel Linne med 90 deltakere. Slike seminarer bidrar til både kunnskapsformidling og inspirasjon. Hele 14 hopper ble

i 2019 gitt utmerkelser som Eliteavlshopper, herav 9 kaldblods- og 5 varmblodshopper. Utmerkelsene gir både medieomtale og økt status for oppdretterne.

Det er registrert 546 fødte varmbloodsføll i 2019 mot 496 i bunnåret 2015. På kaldblodssiden ble det registrert 496 fødte føll i 2019 mot 650 i 2018. Grunnet sen rapportering på en del hopper bedekt i utlandet, vil dette antallet øke noe. Det ble bedekt 685 varmbloodshopper i 2019 mot 768 året før. Tilsvarende ble det bedekt 764 kaldblodshopper mot 830 i 2018.

Antallet unike starthester i norske løp var 4302 i 2019 mot 6073 i toppåret 2010, hvilket er en nedgang på 29 % på ni år. Nedgangen fra 2018 er på 262 starthester. Antallet gjestehester har gått betydelig ned de to siste årene. Premieforskjellen mellom norske og svenske løp har i tillegg til svekket norsk valuta ført til færre svenske starthester i Norge og flere norske starthester i Sverige. Den totale populasjonen av starthester til norske løp vil fremdeles synke noe de nærmeste årene, selv om vi ligger bedre an enn tidligere års prognoser. For å kunne tilby gode spilleløp med fyldige startfelter, har dette ført til en reduksjon i planlagte løpsdager for 2020.

Styret vedtok endringer i avlsplanen for kaldblodshester med virkning for 2020. Dette innebærer blant annet forbud mot å sertifisere hester som resultat av halv- eller helsøskenparringer. I tillegg blir ikke hingster som er et resultat av tettere enn 3+3-parringer kåret. Samtidig er hoppekvotene begrenset noe. Begge de to lands travsportsorganisasjoner har forpliktet seg til å arbeide videre for felles tiltak som kan motvirke en tiltakende innavlsproblematikk, bl.a. grunnet populasjonens størrelse og for mange tette krysninger. I tillegg er man enige om å gjennomføre en felles evaluering av den svensk-norske kaldblodsavtalen.

DNT er representert i forbindelse med revideringen av handlingsplan for nasjonale hesteraser.

ÅRETS OPPDRETTERBRAGD

Årets oppdretterbragd ble tildelt Ingar Hagen fra Vestfold, som er oppdretter av Superb-hester med Looking Superb som sin lysende stjerne der andreklassen i Prix d'Amérique var en bragd i seg selv.

SPORT

På grunn av de økonomiske utfordringene har 2019 vært et krevende år. I løpet av året ble det både fjernet planlagte løpsdager fra terminlisten, og gjort premieendringer i negativ retning. Så langt det var mulig ble det forsøkt å skjerme hverdags-

travet da premiene ble redusert kraftig i årets to siste måneder.

Antall starter pr. hest var i 2018 på sitt beste nivå på mange år. Varmbloodshestene økte startfrekvensen fra 7,39 i 2017 til 7,74 i 2018. Kaldblodshestene hadde 9,04 starter i begge disse årene. I 2019 var det en svak tilbakegang til 7,44 for varmbloodshester og 8,99 for kaldblodshester. «Til Start»-prosjektet fungerer godt og har bidratt til å få hester fra stallboksen til løpsbanen. Fyllingsgraden i løpene har holdt seg stabil i 2019 sammenliknet med året før. Totalt for begge raser var den gjennomsnittlige fyllingsgraden på 9,89 hester pr. løp. Det er fortsatt behov for å justere løpstilbudet og antall løpsdager i forhold til det tilgjengelige produksjonsmateriellet, og i 2020 er det derfor planlagt en nedgang i antall løpsdager.

Hoppene for begge raser hadde en noe bedre inntjening i 2018 enn i 2017, og fortsatte denne forbedringen i 2019. Varmbloodshoppene tok 35,8 % av premiene, mens tilsvarende tall for kaldblodshoppene er 36,9 %. Det er et mål at hoppene skal hente 40 % av premiepotten for respektive raser.

Gjennomsnittlig utbetalte premier pr. starthest var kr 50 183 for varmbloodshester og kr 49 442 for kaldblodshester. Det var en nedgang på 968 kroner pr. hest for varmbloods, og 1 818 kroner mindre pr. kaldblodshest enn i 2018.

Styret i DNT vedtok i 2019 å endre øvre aldersgrense for varmbloodshester født fra og med 2007 til 14 år, gjeldende fra 1. januar 2020.

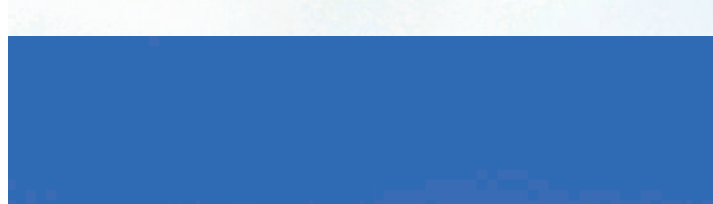
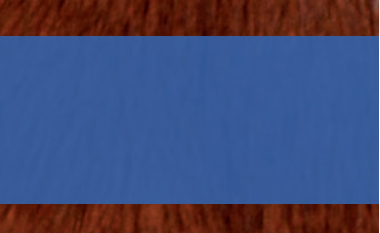
Av sportslige prestasjoner framstår Looking Superbs prestasjoner i en klasse for seg blant varmbloodshestene. Han ble knepent slått til andreklassen av Belina Josselyn i Prix d'Amérique på Vincennes og vant med mange lengder storløpet Prix de l'Atlantique på Enghien. I tillegg hadde han ytterligere to seire i store løp på Vincennes i første halvår av 2019.

På kaldblodssiden var Odd Herakles den toneangivende elitehesten, både på travbanene i Norge og internasjonalt. Han vant blant annet Nordic King i Finland og Unionskampen på Färjestad.

HESTEVELFERD

DNTs avdeling for avl og hestevelferd har videreført arbeidet med jevnlig stallkontroller hos travtrenerne, både amatører og profesjonelle over store deler av landet. Avdelingen utfører også arbeid på vegne av Norsk Jockeyklub og foretar tilsvarende stallkontroller hos galopptrenerne. Det har vært

organisert utvidede dopingprøver på forskjellige løpsdager. I tillegg har det blitt utført kontroller av hovkvalitet og eventuelle skader på hester som har deltatt i løp uten sko, både før og etter løpene.

Totalt ble det tatt 1223 dopingprøver på banene etter travløp, 206 prøver etter galoppløp og 236 uanmeldte treningsprøver. Dopingprøvene gjennomgår forskjellige analyser, samt at en viss andel fryses ned for å kunne analyseres på et senere tidspunkt. Prøveuttak har blitt gjennomført både planlagt etter en risikovurdering og ved tilfeldig utvelgelse.

To hester testet positivt i 2019. Begge viste forekomst av Cetrizin (antihistamin). DNTs Påtalekomité har anmeldt de ansvarlige trenerne til DNTs Domskomité, som vil behandle sakene i 2020. I tillegg har det blitt gitt sanksjoner i form av administrative gebyrer for mangelfull føring av helsekort.

DNT har både samarbeidet og bidratt til forskningsprosjekt ved Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) som omhandler plutselige dødsfall i banen og hjertelidelser hos hest.

DNTs forbuds- og karenstidsbestemmelser oppdateres fortløpende og er samkjørt med de andre skandinaviske landene. Karenstiden for systematisk bruk av antibiotika ble økt fra 96 timer til 8 døgn fra 1. januar 2019.

DNT har bidratt til kompetanseheving gjennom foredrag på ulike temamøter om hestevelferd og antidopingarbeid. I tillegg har fagavdelingen vært representert på møter i internasjonale komiteer og utvalg om antidopingarbeid.

Det har i tillegg vært gjennomført samlinger for dommere, plassjefer, startere og dopingkontrollører, blant annet for å sikre at hestevelferd, sikkerhet, spillesikkerhet og fair play ivaretas i travløp.

REKRUTTERING

Rekruttering av både medlemmer og hesteeiere foregår i all hovedsak via travforbund og travlag. Styrets oppgave er i hovedsak å legge til rette for at et godt rekrutteringsarbeid kan skje i disse organisasjonsleddene.

Aktiviteten i ponnitravet er stabil. I 2019 ble det utstedt 98 nye kuskelisenser hvor snaut halvparten kommer fra travskolene. Det er registrert 78 nye ponnier, samtidig som vi ser at ponnier som har vært i systemet ofte blir solgt til nye utøvere. 363 ponnier og 343 kusker har vært til start gjennom året. Det finnes nå travskoler med aktivitet på Forus, Sørlandet, Klosterskogen, Harstad, Leangen og i Drammen. I tillegg har DNT støttet opp om SFO-aktiviteten på Bjerke Travbane som ble driftet av Oslo Travklubb fram til sommeren 2019, for deretter å bli overtatt av driftsselskapet ved Bjerke.

Det ble registrert aktivitet i ungdomsarbeidet i samtlige forbund i 2019, om enn med ulike aktivitetsnivåer. DNT har i all hovedsak bidratt til å styrke ungdomsforeningene gjennom distribuering av kompendier, lederutvikling og økonomisk støtte. Det var planlagt to ledersamlinger i regi av DNT i 2019, men grunnet endrede økonomiske rammebetingelser ble kun én samling gjennomført. Ledersamlingene skal gi de ansvarlige i forbundene nødvendig verktøy for å lykkes med ungdomsarbeidet, samt være en sosial arena for erfaringsutveksling og kompetansedeling.

For andre gang gikk Det Norske Travskapsforbund, Norges Rytterforbund og Norsk Hestesenter sammen om en felles ungdomssamling med inviterte deltakere fra Norsk Jockeyklub. Samlingen «Sammen om hesten» hadde et tett og variert faglig program og ble svært godt mottatt av både deltakende ungdommer og involverte organisasjoner. Deltakerne ble også inspirert av både møte med kommunens ordfører og Hest360 ved Prinsesse Märtha Louise og Geir Kamsvåg.

ORGANISASJON

DNTs etiske retningslinjer er basert på at norsk travsport skal være et hyggelig sted å være hvor ingen skal føle seg fornærmet, mobbet, ekskludert eller nedverdiggende behandlet. Vår virksomhet skal vektlegge den betydning hesten har som en del av vår historie og kulturarv. Omsorg og velferd for hesten som individ skal prege all vår virksomhet. Vår policy er enkelt og greit; Hesten først.

I travsporten er alle velkomne, uavhengig av nasjonalitet, etnisk opprinnelse, religion, alder, kjønn, seksuell orientering og psykiske- og fysiske forutsetninger. Vår holdning og imøtekommenhet kan være avgjørende for om noen velger å bli i travsporten eller ikke. Vi må alle jobbe for å tiltrekke oss nye interessenter og for å beholde våre aktive gjennom å være gode ambassadører for sporten.

Endringene i Norsk Rikstotos konsesjon f.o.m. 2017 har krevd endringer i tidligere avtalestrukturer og organisering. Norsk Trav AS ble etablert i 2018 for å ha et tydelig skille mellom skattepliktig og skattefri virksomhet. Fra og med 1. mars 2019 ble tre medarbeidere fra sportsavdelingen i Bjerke Travbane AS og to medarbeidere fra sportsavdelingen i Det Norske Travskapsforbund overflyttet til dette driftsselskapet. Samtidig overtok de ansvaret for all løpsutskrivning, innmelding og starterkløring for alle travbaner i landet. Det ble ansatt daglig leder i selskapet med virkning fra 1. juli 2019 og ytterligere en medarbeider på sport ble overført fra DNT pr. 1. januar 2020. På ekstraordinær generalforsamling i september 2019, ble styret i DNT valgt til styre i Norsk Trav AS. Styret i DNT har imidlertid besluttet å arbeide for å organisere Norsk Trav AS som et frittstående aksjeselskap med et uavhengig styre oppnevnt av DNT som eier. Dette vil skje straks den

framtidige organiseringen er en realitet. I januar 2020 har styret i Norsk Trav AS fattet vedtak om prinsippene for organisering av driften ved totalisatorbanene i fremtiden.

Styret i DNT har fulgt opp vedtak på fjorårets generalforsamling, med å utarbeide en strategiplan. Ingar Skiaker ble engasjert til å lede dette arbeidet. Saken har vært tema på de fleste styremøtene siden juni 2019. I tillegg har det kommet innspill fra høstkonferanser i alle forbund, samt fra samarbeidende organisasjoner. Landsrådet har vært jevnlig orientert om prosessen. I januar 2020 vedtok styret målene i strategiplanen. Styret hadde plan om å fatte vedtak om tiltaksplaner basert på de vedtatte målene. Med bakgrunn i både endrede og usikre framtidige rammebetingelser, vedtok styret at man de neste 12 til 24 måneder må prioritere å få en avklaring på de framtidige rammebetingelser og i første omgang lage en plan for dette. Dette innebærer å arbeide med rammebetingelsene vedrørende spillkonsesjon, statsavgift og konkurranse-situasjonen fra uregulerte spillaktører. Øvrige tiltaksplaner vil bli utarbeidet på et senere tidspunkt basert på vedtatte mål.

Styret har fulgt opp sak til fjorårets generalforsamling fra Nord-Norge Travforbund (NNTF) som gjelder representasjonsrett på generalforsamlingen i forbundene kombinert med kravene til lagene om inn-sending av årsrapport. Det er utarbeidet nye retningslinjer for innlevering av lagenes årsrapport til forbundene som vil løse de utfordringer NNTF hadde i forhold til representasjon på sin general-forsamling i 2019.

DNT hadde store utfordringer knyttet til utviklingen av et nytt medlemsregister for lagene, noe som førte til forsinkelser i hele utviklingsprosessen og kvalitetssikringsarbeidet av programvaren. Medlemskontingenten ble derfor fakturert senere enn vanlig og lagene fikk sine inntekter fra innbetalte medlemskontingenter senere enn tidligere år. Det har blitt foretatt jevnlig oppdateringer og forbedringer gjennom året. I tillegg har det vært avholdt brukerkurs for forbundssekretærene. Medlemsregisteret fungerer nå tilfredsstillende.

Det ble avholdt ekstraordinær generalforsamling i Vestfold Travforbund 6. august 2019 etter at fem lag hadde fremsatt krav om valg av nytt styre. Dette ble begrunnet med mistillit til det sittende styret. Resultatet av valget ble at tre av fem styremedlemmer i forbundet ble byttet ut.

14. desember meddelte fire av fem styremedlemmer i Nord-Norge travforbund at de trakk seg fra sine verv med umiddelbar virkning. De begrunnet dette

med en intern kamp mot sentraladministrasjonen og politisk sentralstyre som de ikke fant gagnlig lenger. Styret i DNT vedtok derfor i ekstraordinært styremøte 16. desember 2019, med bakgrunn i DNTs lov §2.13 (2) å sette forbundet under administrasjon.

RAMMEVILKÅR FOR NÆRINGEN

Det er et stort behov for politisk og profilskapende innsats fra norsk hestesport for å oppnå økt og positiv forståelse for hesten og hestesportens betydning i samfunnet. Formålet med dette er å skape et politisk grunnlag for bedre arbeidsvilkår for norsk hestenæring.

Hestesportens sekretariat for næringsutvikling og samfunnskontakt ble etablert i 2017, etter forståelse og samarbeid med Norsk Jockeyklub og Norsk Rikstoto. Sekretariatet bisto organisasjonen med etableringen av lokale næringsfora for å informere politikere og andre beslutningstakere. I tillegg ble det produsert informasjonsmateriell og skaffet til veie nødvendig dokumentasjon. Med bakgrunn i endrede økonomiske rammebetingelser, ble sekretariatet for næringsutvikling og samfunnskontakt lagt på is fra 1. oktober 2019. Dette skjedde ved at man avsluttet engasjementet til den personen som ledet det administrative arbeidet med sekretariatets oppgaver.

Arbeidet med å informere sentrale politikere i både posisjon og opposisjon fortsatte imidlertid med uforminsket styrke gjennom høsten 2019. Norsk Rikstoto, Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklub hadde felles møter med politikere og embetsverk for å informere om ansvarlighetsrammeverket til spillselskapet. Dette kom i stand etter at myndighetene hadde foreslått faste spill- og/eller taps-grenser for spillere hos Norsk Rikstoto som en del av konsesjonsbetingelsene.

I kjølvannet av de usikre framtidige rammebetingelser for hestesporten, oppsto en grasrotbevegelse som ønsket å informere bredt om betydningen av hesten i samfunnet; «Aksjon hest for folk flest». De fikk med seg alle de store organisasjonene og et bredt spekter av frivillige og hestenæringen til en markering på Eidsvolls Plass utenfor Stortinget 26. november 2019. Markeringen ble innledet med møte med sentrale politikere på Stortinget, og fortsatte med appeller og kulturelle innslag. Til tross for et surt høstvær, stilte et stort antall mennesker fra hestesporten opp til markeringen, som ble lagt godt merke til.

6. november 2019 sendte Kulturdepartementet (KUD) ut en pressemelding med følgende hoved-innhold: «I forbindelse med arbeidet med ny penge-

spillov vil regjeringen vurdere om Norsk Rikstotos konsesjon skal videreføres eller om hestespillen bør overføres til Norsk Tipping når Norsk Rikstotos konsesjon utløper i 2021.» KUDs konklusjon og innstilling ventes å komme innen sommeren 2020.

SPESIELLE UTFORDRINGER I 2019

Den altoverskyggende utfordringen har vært å håndtere de mange og store budsjettjusteringene i løpet av året. Minskede inntekter for DNT har vært på til sammen 25,3 mill. kr sammenliknet med opprinnelig budsjett. Den siste reduksjonen i inntekter på hele 15,6 mill. kr ble behandlet av styret i DNT 6. oktober 2019. Det betød at man kun hadde to måneder til å gjøre sportslige tilpasninger til budsjettet.

Med bakgrunn i Høyesteretts dom i «Tengsareid-saken», ble DNT tvunget til å gjøre nye vurderinger av den aktuelle rettstilstanden. Skattedirektoratet fastslo senere at den reglementsendingen som styret i DNT vedtok i september 2017, førte til at kuskenes og trenerens andel av premiepengene ikke var gjenstand for merverdiavgiftsberegning fra og med tidspunktet da reglementet var gjeldende. Når det gjaldt oppsittpengene for kuskene, fastslo Høyesterett imidlertid at dette var en underliggende avtale mellom kusk og hesteeier, og at DNTs rolle var en oppgjøringsfunksjon i forhold til en slik avtale. DNT slo fast at man ikke kunne ta på seg å fakturere beløpene for oppsitt på vegne av kuskene med de formkrav som gjelder for utstedelse av faktura. Om man kan fortsette å tilby rollen som oppgjøringsfunksjon etter at det er dokumentert utstedt faktura, er ikke foreløpig ferdig utredet. Med bakgrunn i ovennevnte problemstilling endret styret i DNT både løpsreglementet og lisensbestemmelsene med virkning fra 1. januar 2020, slik at man ikke lenger innehar rollen med oppgjøringsfunksjon som gjelder oppsittpengene.

INTERNASJONALT ARBEID

Nordisk Travkomité består av generalsekretærene i de fire nordiske land Norge, Sverige, Danmark og Finland. Det er vanligvis kvartalsvise møter, der man diskuterer temaer for harmonisering av sport og regelverk, samt utveksler informasjon av gjensidig nytte. Innen Nordisk Travkomité finnes spesialistkomiteene Skandinavisk Dopingkomité, Nordisk Reglementskomité, Nordisk Avlskomité og Nordisk Dyrevelferdskomité som rapporterer til Nordisk Travkomité.

Nordic Equine Medication Committe (NEMAC) arbeider med antidopingsaker for trav- og galoppporten i Danmark, Finland, Norge og Sverige. Harmonisering av karenstider, analysesamarbeid, informasjonsutveksling og juridiske problemstillinger er saker som blir diskutert. NEMAC representerer også medlemslandene i European Horseracing Scientific Liason Committe (EHSLC), hvilket betyr at arbeid for felles nordiske holdninger i EHSLC også er viktig. DNTs sjefsveterinær Anne V. Wangen representerer

Norge i NEMAC, og er for tiden komiteens leder. Hun representerer også NEMAC i EHSLC.

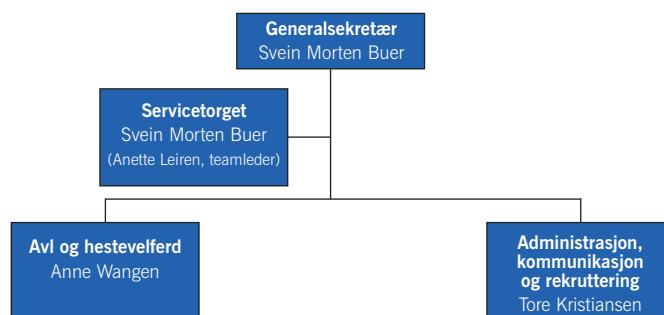
Norge har vært representert i styret i den europeiske travunionen UET, ved styreleder Knut Weum og generalsekretær Svein Morten Buer. Norge har påtatt seg å lede arbeidet med å bygge et digitalt system for europeisk datautveksling, i første rekke for å håndtere løpsdata til programunderlag. Dette vil føre til en betydelig lettelse av medlemslandenes manuelle arbeid med datainnsamling. Siri Furre har vært representert i UETs avlskomité, Hanne Lene Sæbø er Norges representant i UETs tekniske komité, mens Anne V. Wangen er Norges representant i UETs dyrevelferdskomité.

DNT er representert i svensk-norsk kaldblodskomité med Elin Bergseth (leder), Ingolf Herbjørnrød og Målfrid Vatne.

Svein Morten Buer og Anne Wangen representerte DNT under World Trotting Conference i Stockholm i 2019. Buer var leder for markeds- og forretningskomiteen under verdenskonferansen. Konferansen har til sammen fem komiteer. Dette er lov- og reglementskomité, avlskomité, hestevelferdskomité, markeds- og forretningskomité og løps- og spillkomité. Komiteene gir anbefalinger overfor generalforsamlingen i International Trotting Association, som på sin side vedtar anbefalinger til hvert enkelt medlemsland i den hensikt å harmonisere regelverket på verdensbasis. Landene skal arbeide for enklere utveksling av løpsdata for å gjøre eksport og import av spill enklere. I tillegg vil man arbeide for et verdensomspennende hestesports- og spillprodukt. Norge har foreslått rammer for et internasjonalt rankingsystem for elitetravere og eliten blant passgjengerne. I tillegg har man påtatt seg oppgaven med å ajourføre rankingen, så snart de ulike verdensdelene har nominert hvilke løp som skal danne basis for rankingen.

ADMINISTRATIVE RESSURSER

Ved utgangen av året så DNTs lederstruktur slik ut:

Servicetorget skal fungere som en førstelinjeservice overfor våre brukere.

Det Norske Travelskaps administrasjon besto pr. 31.12 2019 av til sammen 18,1 årsverk (23,1 i 2018), hvorav

sentraladministrasjonen besto av 14,5 årsverk (19,5 i 2018) og ansatte lokale forbundssekretærer besto av 3,6 årsverk. I tillegg leies det forbundssekretær-tjenester tilsvarende 1,5 årsverk fra lokale drifts-selskaper ved travbanene.

DNT praktiserer full likestilling, og selskapet diskriminerer ikke verken i forhold til kjønn, alder, etnisk opprinnelse eller ulike fysiske eller psykiske handikap. Basert på dette, arbeides det for at norske travanlegg skal være mest mulig tilgjengelig for alle.

ARBEIDSMILJØ

Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året, som har resultert i store materielle skader eller personskader. Sykefraværet for 2019 har vært på 8,25 prosent mot 5,05 prosent forrige år. Økningen i sykefraværet skyldes i all hovedsak langtidssyke-meldte arbeidstakere. Langtidssykemeldte utgjorde 7,75 prosent og korttidssykemeldte 0,5 prosent. Arbeidsmiljøet betraktes som godt.

YTRE MILJØ

DNTs sentralforbund har ikke virksomhet som medfører skadevirkninger på det ytre miljø og følger de pålegg for renovasjon som foreligger.

ØKONOMI

DNTs økonomi baseres i hovedsak på overføringer fra Norsk Rikstoto. De budsjetterte overføringene til drift av DNTs sentralforbund for 2019 var opp-rinnelig på 57,5 mill. kr, men endte på 48,2 mill. kr som inkluderer finansieringen av Norsk Trav AS med 4,2 mill. kr. Budsjetterte premietilskudd fra Norsk Rikstoto var opprinnelig på 232,6 mill. kr i 2019, men endte på 205 mill. kr. Dette inkluderer både hesteeierpremier og oppdretterpremier. Utbetalte hesteeierpremier var 214,5 mill. kr og utbetalte oppdretterpremier var 26,1 mill. kr i 2019. Nedgangen i premieutbetaling ble foretatt uten store premiereduksjoner i enkeltstående løp, men i all hovedsak gjennom 20 færre løpsdager enn opprinnelig planlagt i terminlisten (fra 466 dager til 446 dager).

Det har vært svært krevende for styret og administrasjonen i DNT å få gjentatte meldinger om kutt i overføringene gjennom året. Likevel klarte man å få et driftsresultat på plussiden før ekstraordinære nedskrivninger som det redegjøres for særskilt i neste avsnitt. DNT har en kassekreditt på 8 mill. kr, som måtte tas i bruk for å overholde sine forpliktelser i desember 2019, men gjelden ble innfridd innen årsslutt.

Resultatet for DNTs sentralforbund ble et under-

skudd på 6,4 mill. kr, som styret foreslår dekkes av annen egenkapital. I dette resultatet er det foretatt finansielle nedskrivninger på henholdsvis 2 mill. kr knyttet til aksjeposten i Bergen Travpark AS (driftsselskapet) og 1 mill. kr knyttet til aksjeposten i Norsk Travsportsenter AS. I tillegg er det foretatt en ettergivelse av gjeld i forbindelse med gjelds-sanering i begge selskapene på henholdsvis 2,7 mill. kr og 1 mill. kr. Samlet sett utgjør ovennevnte disposisjoner 6,7 mill. kr. Styret i DNT har også foretatt avsetninger til kostnader med 1 mill. kr for usikkerhetsmomenter knyttet til uavklarte saker med opprinnelse i 2019.

Norsk Travsportsenter AS er ved ovennevnte disposisjoner overdratt vederlagsfritt til Bjerke Travbane Eiendom AS, som vil overta drifts-ansvaret på treningssenteret fra DNT i 2020.

Aksjene i driftsselskapet Bjerke Travbane AS er pr. 1. juli 2019 overført til Norsk Trav AS som eies i sin helhet av DNT.

Konsernregnskapet for Det Norske Travselvskap, inkludert datterselskapene Bjerke Travbane AS, Bjerke Travbane Eiendom AS, Norsk Travsport-senter AS, Norsk Trav AS, Sørlandets Travpark AS, Travparken Eiendom AS, tre selskaper tilknyttet Bergen Travpark AS, samt Bergens Traverbane AS, viser et underskudd på 19,6 mill. kr.

I forbindelse med gjeldssanering i selskapene tilknyttet Bergen Travpark AS, nedskrev Bergens Traverbane AS fordringer mot nevnte selskaper. Totale nedskrivninger av driftsmidler i DNT konsern knyttet til selskapene i Bergen, utgjør 15,4 mill. kr.

Utviklingen i Bjerke Travbane Eiendom AS (BTE) går etter planen. Det er Selvaag Bolig ASA som har kjøpt tomteområdet «Parkering Nord», med opsjon på kjøp av «Parkering Syd». BTE arbeider i tett dialog med Plan- og Bygningsetaten (PBE) i Oslo kommune om utvikling av planprogrammet. Hele planprogrammet overtas av PBE innen 1. mai 2020, som deretter vil bli sendt til politisk behandling i Oslo bystyre. Endelig kjøpesum er først klar når tomten er ferdigregulert. Det er forventet en relativ høy utnyttelsesgrad på «Parkering Nord».

I løpet av 2019 er virksomheten i Norsk Trav AS etablert og ansvaret for løpsinnmelding, start-erklæring, programunderlag og totalisatorarrange-menter er tillagt selskapet fra og med 2019. Virksomheten har i en overgangsperiode vært finansiert av Det Norske Travselvskap, men er fra og med 2020 finansiert med fastlagte overføringer fra Norsk Rikstoto. En ny organisasjonsplan, der beslutninger i Norsk Trav AS vil styre virksomheten

ved totalisatorbanene, blir innlemmet i løpet av de nærmeste månedene.

Resultatet av virksomheten i Sørlandets Travpark AS, Travparken Eiendom AS, Bjerke Travbane AS og Norsk Travsportsenter AS har gitt ubetydelig resultat effekt på DNTs konsernregnskap.

I konsernet, som innebefatter 10 selskaper i tillegg til DNT, var det sysselsatt personer tilsvarende 84,6 årsverk i 2019 mot 87,6 i 2018.

KREDITTRISIKO

Risiko for at motparter ikke vil ha økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses som lav.

FINANSIELL RISIKO

Fram til tidspunktet for avleggelse av regnskapet, har det vært usikkerhet knyttet til de økonomiske konsekvensene som følge av koronautbruddet. Alle idrettsarrangementer, herunder trav- og galopplop ble stoppet av myndighetene med virkning fra 12. mars 2020. Etter avklaring med Helse- direktoratet og de kommuner der de enkelte totalisator- baner er hjemmehørende, har travsporten fått tillatelse til å starte opp virksomheten med totalisatorkjøringer uten publikum, under strenge smittevernbestemmelser, fra og med 19. april 2020.

Det ble tatt grep med omfattende permitteringer, både i DNT, dets tilhørende selskaper og de øvrige drifts- og eiendomsselskaper innen travsporten. De grep som ble foretatt, var ment for å sikre egenkapitalen i 2020.

Ved avleggelsen av regnskapet er den finansielle risikoen redusert betydelig. Dette kan imidlertid forandre seg, avhengig av utviklingen i smittesituasjonen vedrørende koronapandemien i både Norge og Sverige.

DNTs bankinnskudd er plassert i en konsernkonto som er garantert av Norsk Rikstoto. Basert på den risiko dette medfører, er midlene oppført som fordring. Med endring i Norsk Rikstotos egenkapital gjennom året, har risikoen for denne fordringen økt noe. Styret i DNT vil følge situasjonen nøye gjennom 2020 og foreta jevnlig risikovurdering.

Som omtalt under kapittelet om avl, har det vist seg at hester påmeldt til premiesjansen tar for seg en større del av premiebeløpet i Klasseløpene enn hva som er økonomisk bærekraftig. For hester født 2017 er reglene for premiesjansen slik at den vil være selvfinansierende. For hester født 2016 vil påmeldte kaldblodshester kjøre om dobbelt premie i Norsk Trav-Derby i 2020, mens påmeldte varm- blodshester vil kjøre om 50 prosent påslag i premie- beløpet. Det gjenstår en avsetning på 3,4 mill. kr til dekning av dette. Eventuelle premier som overstiger av- setningen, må dekkes inn utover vedtatt budsjett i 2020.

FORTSATT DRIFT

Styret og generalsekretæren bekrefter at så langt man kan vurdere situasjonen ved avleggelsen av denne beretningen, er forutsetningen for fortsatt drift til stede.

VIKTIGE UTFORDRINGER I 2020

Travsportens framtidige finansiering med de økonomiske rammebetingelser vil være DNTs viktigste utfordring å arbeide med i 2020. Norsk Rikstoto har blitt pålagt myndig- hetskrav knyttet til spillansvarlighet som siden 2017 har kostet 55 mill. kr, og som anslagsvis vil koste 6-7 mill. kr hvert år framover. I tillegg koster ansvarlighet i form av redusert omsetning. Dette kombinert med at uregulerte spillaktører henter ut en stadig større del av det norske spillmarkedet, uten at myndighetene har etablert effektive virkemidler til å stoppe aktiviteten deres, gjør situasjonen utfordrende. Effekten er allerede betydelig med tanke på beregnet omsetning og overføring til formålet for 2020. Nedenstående tabell viser opprinnelig budsjettall for 2019 mot budsjettall for 2020:

	Budsjett 2020	Budsjett 2019
Premier	170 443 000	232 595 000
DNT	28 974 000	57 456 000
Norsk Trav	5 500 000	0
Transporttilskudd	2 000 000	3 000 000
Overføringer baner	132 625 000	158 789 860
Disponibelt	5 250 000	0
Totalt	344 792 000	451 840 860

De samlede overføringer til travsportens virksomhet er beregnet til å bli 107 mill. kr mindre enn opprinnelig bud- sjett for 2019.

Som tidligere nevnt har Kulturdepartementet startet en utredning om den framtidige konsesjonen til Norsk Riks- toto skal videreføres, eller om hestespillene bør overføres til Norsk Tipping når nåværende konsesjon utløper i 2021.

Styret i DNT er av den oppfatning at erfaringene fra andre land viser et dramatisk fall i spill på hest, reduksjon i antall hesteeiere og trenere, synkende oppdrett og sviktende interesse for sporten etter at spill på hest er overtatt av det nasjonale spillsselskap. Grunnmuren i den nasjonale hestenæringen er samhandling mellom sport og spill- selskap, som utløser engasjement og vilje til felles innsats for å utnytte hestenæringens ressurser. Denne samhand- lingen har eksistert siden stiftelsen av Norsk Rikstoto i 1982. Før dette var det sporten selv som hadde konsesjon til å selge spill på henholdsvis trav- og galopplop. En sentralisering av all aktivitet innen enerettsmodellen i et selskap vil forvitte hestens særegne samfunnsmessige betydning. Det som på kort sikt hemmer omstillingsevnen og svekker hestepopulasjonen er Statsavgiften.

Arbeidet med å stimulere til økt hestepopulasjon har blitt vanskeliggjort med kraftig reduserte økonomiske rammer, men vil fremdeles være blant DNTs viktigste oppgaver det kommende året. For å få til dette må både oppdrettere og hesteeiere stimuleres innenfor de tilgjengelige rammene. DNT vil fortsette arbeidet med å legge til rette for rekruttering gjennom travskoler. Driftsselskapene har fått et større ansvar i dette arbeidet.

DNT lanserte på slutten av 2017 «Min side» for sine medlemmer. Tjenesten utvides med stadig nye tjenester, i den hensikt å øke servicenivået og forenkle arbeidsflyten i kontakten mellom brukere av sentralforbundets tjenester. Farten på utviklingsarbeidet har bremsset opp noe, grunnet kapasitets-situasjonen til utviklere hos Norsk Rikstotos IT-avdeling, DNTs administrasjon og tilgjengelige økonomiske ressurser.

Utfordringene med kapasitet og budsjettammer har også ført til at arbeidet med nye nettsider for DNT har blitt forsinket. De er imidlertid forventet lansert før sommeren 2020.

Det er også et ønske om å arbeide videre med digitale helsekort, men dette er avhengig av den totale ressursituasjonen i henholdsvis Norsk Rikstoto og i DNT.

DNT har sammen med svensk og dansk travsport startet et utredningsarbeid med å utvikle en felles skandinavisk sportsdatabase. Dette arbeidet har imidlertid vært satt på vent siden juni 2018, grunnet skilsmisseprosessen mellom ATG og Svensk Travsport (ST). Arbeidet startet så vidt opp igjen i 2019 og vil fortsette i 2020. For at et slikt prosjekt skal være så kostnadseffektivt som mulig, er man avhengig av så likt regelverk som mulig i de tre landene. En felles sportsdatabase krever derfor en overnasjonal myndighet som kan fatte beslutninger om regelverk. De tre landene har kommet fram til en anbefalt struktur, og DNT har besluttet å være med på oppstarten av prosjektet fram til et endelig beslutningstidspunkt; «point of no return». Innen den tid skal man også ha utredet strukturen på den overnasjonale beslutningsenheten, bestemt seg for eierstruktur til systemet, samt en drifts- og forvaltningsorganisasjon. Uansett resultat av ovennevnte arbeid må DNT i løpet av 2020 fatte en beslutning om fremtidens sportsdatabase, da dagens dataløsning er i ferd med å gå ut på dato.

DNT vil fortsatt bistå med hjelp til organisasjonsledd som har behov for dette, i forbindelse med forvaltning og utvikling av eiendom.

24. april 2020
Styret i Det Norske Travselskap

Knut Weum
Styreleder

Ingolf Herbjørnrød
Nestleder

Cecilie H. Andersson
Styremedlem

Kristin O. Brækken
Styremedlem

Torstein Grande
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes rep.

AVLSKOMITEEN

Avlskomiteen har siden generalforsamlingen hatt følgende sammensetning.

For varmblod:

Nils **Bergslie**n (komiteens nestleder),
Arnt **Foss** og Ingar **Hagen**

Varamedlemmer:

Julie Ann **Gjerstad** og Nadja **Jensen**

For kaldblod

Elin **Bergseth** (komiteens leder),
Vidar **Arnesen** og Målfrid **Vatne**

Varamedlemmer:

Kristine Støen **Kivle** og Karoline **Wethal**

De som satt i Avlskomiteen, og gikk ut ved generalforsamlingen: Torger Østrått, Edina Ydersbond og Harald Kvåle.

Tron Gravdal har fungert som sekretær for Avlskomiteen. Komiteen fungerer som et rådgivende organ for DNTs styre.

Ingar Hagen er medlem i avlsvurderingsnemnden for varmblods. Målfrid Vatne er vara i avlsvurderingsnemnden for varmblods og kåringsnemnden for kaldblods. Vidar Arnesen representerer DNT i arbeidsgruppen som jobber med revidering av handlingsplan for de nasjonale hesterasene. Målfrid Vatne er med i gruppen som veterinærfaglig avlsfaglig kompetanse. Elin Bergseth og Målfrid Vatne er medlemmer i Svensk- Norsk Kaldblodskomiteé, der Tron Gravdal har fungert som sekretær. Avlskomiteen har overfor styret innstilt medlemmer til kåringsnemnd for kaldblods traver og til avlsvurderingsnemnd for varmblods-traver.

En samlet Avlskomité har i 2019 hatt tre fysiske møter og 29 saker har vært behandlet. Enkelte saker har også vært behandlet sirkulært og ved telefonmøter. Revideringsarbeidet av kaldblods avlsplan ble ferdigstilt i 2019. Planen var ute på en høringsrunde i organisasjonen høsten 2018/våren 2019. I revideringsarbeidet har innavlsproblematikken for rasen vært sentral og endringer som er innført i ny plan er blant annet kvotereduksjon, at hingster krysses tettere enn 3+3 ikke skal kåres og at hingster med utradisjonell avstamning og lav innavlsgrad eller stamme som gir lavt slektskap med populasjonen før øvrig, skal vurderes svært positivt for alle egenskaper uansett alder, BLUP-tall, prestasjoner og størrelse. Ut fra populasjonens størrelse og bruken av avlsdyr må DNT som raseforvalter sørge for at innavlsgraden og utviklingen av denne måles og holdes under kontroll. Avlskomiteen vil påpeke at ett av de viktigste midlene mot for rask innavlssøkning er en tilfredsstillende populasjonsstørrelse. Det behøves stimulerende virkemidler for å få opp antallet fødte føll,

samt til å få oppdrettere og kjøpere/ hesteeiere til å satse på hester med utradisjonell avstamning. Sammen med NHS er det i 2019 gjort noen justeringer i regelverket for poengberegning for traverhopper på utstilling.

En samlet komité har vært med i en arbeidsgruppe med mandat fra DNT-styret til å komme med forslag til ny modell for utbetaling av oppdretterpremier. Gruppen har vært samlet tre ganger. Et flertall og et mindretall i arbeidsgruppen leverte hver sin innstilling, og DNT-styret valgte å slutføre arbeidet i et styreutvalg. Styret har vedtatt ny modell som er i henhold til mandatet: «Modellen skal være finansiert innenfor de 12 prosent av premiematrisen som settes av til oppdretterpremier og løp som kjøres i Norge bør ha en høyere oppdrettersats enn løp som kjøres utenfor landets grenser. Modellen skal ha som mål å utjevne den skjevheten det finnes mellom rasene i dag. Modellen skal sikre større midler til oppdretterpremier for løp i utlandet enn utbetalt for 2018». Etter den nye modellen utbetales det derfor fra 1.1.2020 ikke oppdretterpenger for varmblodshester eldre enn 6 år, mens det ikke betales oppdretterpremier for kaldblodshester etter 9-års sesongen. Samtidig settes det et tak på totalt opptjente oppdretterpremier på kr 500 000,- pr. hest og et tilsvarende tak på kr 100 000,- for oppdretterpremier opptjent i utlandet.

Avlskomiteen har diskutert regelverket for registrering av norskfødt føll født utenfor Norge. Komiteen innser at problemstillingen både har en dyreetisk side og en side knyttet til travets verdiskapning i Norge. Avlskomiteen har oversendt saken til DNT-styret og bedt om en politisk avklaring på om DNT skal legge til rette for at føll kan slippe transport til Norge før de er åringer i stedet for 31/12 i fødeåret slik regelverket er nå. I så fall kan komiteen komme tilbake med et konkret forslag til endring av regelverket. Avlskomiteen ser at situasjonen i DNTs administrasjon uten ansatt avlssjef ikke er gunstig for oppgaver som skal gjøres og følges opp når det gjelder avlsarbeidet både nasjonalt og internasjonalt. Referat fra Avlskomiteens møter blir lagt ut på travsport.no.

Ved utnevning av Årets Oppdretterbragd og DNTs Eliteavlshopper har ifl. regelverket, administrasjonen tatt fram kandidater og Avlskomiteen har vært jury. Fjorten nye DNTs Eliteavlshopper ble utnevnt i 2019, 9 kaldblodshopper og 5 varmblodshopper. Ingar Hagen ble tildelt Årets Oppdretterbragd 2019.

Kjersti Løvseth, Ragnhild Diesen og Tron Gravdal deltok i planlegging og gjennomføring av oppdretterseminaret 2019 som ble holdt på Thon Linne Hotel i februar. Ca 90 personer deltok. Vi opplevde deltagerne som en god blanding av nye og erfarne oppdrettere, hingsteholdere og veterinærer. Helgen er helt klart et fast møtested for mange, og blir en hyggelig miks av fag og trivelig sosialt lag.

DOMSKOMITEEN

Fram til DNTs generalforsamling den 27. april 2019 besto Domskomiteen av:

Inge **Tonholm**, leder

Marthe **Ottesen** og Jan Roger **Humblebakk**

Varamedlemmer var: Aksel **Melbye**,

Morten **Valstad** og Elisabeth B. **Carlsen**

På generalforsamlingen ble alle gjenvalgt. I konstituerende møte ble Inge Tonholm gjenvalgt som leder.

Domskomiteen har mottatt og behandlet 2 saker. Begge sakene gjaldt overtredelse av dopingreglementet. I begge sakene ble det idømt bot. Den ene av disse avgjørelsene ble brakt inn for Appellkomiteen som reduserte boten i det den ikke fant uaktsomhet bevist, og derfor dømte forholdet som brudd på den objektive bestemmelsen i dopingreglementet.

APPELLKOMITEEN

Appellkomiteen (AK) har i 2019 bestått av:

Lars **Borge-Andersen** (leder),

Bjørn **Vethe** og Tormod **Haugnes**

Varamedlemmer: Anne Mette **Berg-Christiansen**,

Tormod **Skaare** og Kai Magnar **Killingmo**

AK behandler appeller over avgjørelser fra bane dommernemndene og anker over avgjørelser fra Domskomiteen. Vi har i 2019 mottatt sju appellsaker (hvorav tre appeller egentlig var inngitt høsten 2018, men ikke ble mottatt av AK før våren 2019), og én ankesak. Den siste appellsaken, mottatt i desember, ble avgjort i januar 2020. Kort om avgjørelsene (som alle er publisert i fulltekst på www.travsport.no):

ANKESAK

Ankesak 1/2019: Den italienske vinneren av Oslo Grand Prix 2018 ble tatt for doping. Det viste seg at den registrerte treneren som hadde innmeldt hesten, ikke var den reelle treneren, men Domskomiteen ila ham i mai 2019 en bot på kr 541 283 for uaktsom overtredelse av dopingreglementet. Treneren anket. Appellkomiteen ga ham ikke medhold i innsigelsene mot analyseresultatet, men kom til at han ikke kunne bebreides noen annen uaktsomhet enn den som besto i at han hadde påtatt seg et pro forma treneransvar, og dømte ham derfor bare etter det objektive innmelderansvaret. Boten ble dermed redusert til kr 345 000.

APPELLSAKER

Appellsak 1/2019: Banedommerne hadde gitt bot på kr 1 200 og to ukers utelukkelse for grov sjenering, i form av å sette ned farten for brått etter galopp. AK var enig i at det forelå grov sjenering og fastholdt utelukkelsen, men reduserte boten til kr 900.

Appellsak 2/2019: En ekvipasje som på oppløpet hadde gått inn i «siste indre» fikk galopp, og var dermed disket. Bakenforliggende kusk ropte «flytt deg» og presset seg fram, slik at for å unngå kollisjon måtte den galopperende ekvipasjen styre utenfor banens begrensning. Ekvipasjen som hadde presset seg fram (og kom i mål som nr. 5) ble disket, og kusken ilagt bot på kr 4 000. AK la til grunn at ekvipasjen som var automatisk disket for galopp ikke var forpliktet til å styre utenfor banens begrensning, og forkastet appellen.

Appellsak 3/2019: Sjenering i form av sporskifte. Konkret bevisvurdering. Appellen forkastet.

Appellsak 4/2019: Kusk var ilagt bot på 900 kroner og tre dagers utelukkelse for å ha brukt foten til å drive med. AK kom til at det var slik tvil ved bevisvurderingen at kusken måtte frifinnes.

Appellsak 5/2019: Kusk var ilagt bot på kr 5 000 og 29 dagers utelukkelse for å ha satt ned farten så brått at bakenforliggende ekvipasje ble sjenert, samtidig som innenforliggende ekvipasje fikk åpning og slapp fram. Banedommernemndas avgjørelse ble stadfestet.

Appellsak 6/2019: Ekvipasje som kom i mål som nr. 4 i Ulf Thoresen Grand International ble disket, og kusken ilagt bot på kr 15.000 og tre dagers utelukkelse for grov sjenering av konkurrent. AK forkastet appellen.

Appellsak 7/2019: Kusk som var ilagt bot på 600 kroner og sju dagers utelukkelse for å ha skiftet spor etter oppløpsmerket, og dermed sluppet fram en konkurrent, appellerte utelukkelsen. Avgjørelsen ble stadfestet.

LOVKOMITEEN

Lovkomiteen skal avgi uttalelser om innkomne lovforslag og om fortolkningsspørsmål som forelegges. Komiteen kan også selv fremme lovendringsforslag til styret. Videre er komiteen tillagt å avgjøre interne tvister i organisasjonen vedrørende saksbehandling og habilitet utenfor disiplinær- og straffeområdet.

Lovkomiteen har i beretningsåret bestått av:

Tore E. **Brath**, leder,

Ragnhild **Tjaum** og Tom Erik **Vestrheim**

Varamedlemmer: Kjetil **Halstensen** og Anne-Guro **Herregården**

Tore Kristiansen har vært sekretær for komiteen.

Lovkomiteen har avholdt 3 møter med totalt 13 saks-punkter i beretningsåret. Komiteen har avgitt uttalelser om lovendringsforslagene i forkant av DNTs generalforsamling 2019.

Andre saker som lovkomiteen har behandlet er:

- Diverse forhold vedrørende ordinær generalforsamling i Nord-Norge Travforbund.
- Rett til å kreve ekstraordinær generalforsamling i Nord-Norge Travforbund.
- Oppdatering av DNTs lover, inkludert normlov for hhv. travforbund og travlag etter DNTs generalforsamling 2019.
- Oppfølging av saker fra DNTs generalforsamling 2019.
- Forslag til lovendringer for DNTs generalforsamling 2020.

Komiteen praktiserer detaljerte og omfattende begrunnelser for sine lovtolkningsvedtak. Kravet til mer utførlig begrunnelse er dessuten høynet etter at komiteen ble til-lagt myndighet til å avgjøre saksbehandlings- og habilitets-tvister.

Protokollene fra lovkomiteens møter oversendes styret i DNT til orientering.

PÅTALEKOMITEEN

Påtalekomiteen avgjør hvilke saker som skal anmeldes til DNTs domskomite for brudd på straffebestemmelsene i Lov for Det Norske Travselvskap kapittel 11. Så vel enkelt-personer som organisasjonsledd kan innrapportere brudd på straffebestemmelsene, men bare påtalekomiteen har kompetanse til å anmelde saker til DNTs domskomite med krav om at sak blir reist.

Påtalekomiteen ble første gang valgt på DNTs general-forsamling i 2018 og har bestått av følgende medlemmer:

Ove **Aurstad**, leder,
Øistein **Eriksen** og Odd **Haugdahl**
Varamedlemmer: Ragnhild **Olsen** og
Kristin **Andersgaard**

Påtalekomiteen har avholdt to møter i 2019 med totalt 3 saker i beretningsåret. Påtalekomiteen har ikke anmeldt noen saker til DNTs domskomite.

KONTROLLKOMITEEN

Kontrollkomiteen har i meldingsåret hatt denne saman-setning: Gunnar **Eilefstjønn**, leiar, Evelyn **Stillerud** og Kjell Åge **Øie-Kjølstad**.

Kontrollkomiteen har hatt 6 ordinære møter i meldings-året og gjennomgått protokoller og kvartalsrekneskap samt årsrekneskap og årsmeldingar i selskap der Det Norske Travselvskap (DNT) er dominerande eigar. Vidare er DNT sine protokoller og kvartalsrekneskap gjennomgått samt selskapets årsrekneskap og årsmelding. Ved to høve har revisor teke del i delar av våre møte. Vi har gått gjennom revisor sine meldingar for selskapa.

I samband med våre møter har vi hatt god kommunikasjon med generalsekretær og styreleiar om interne forhold og om drift av selskapa DNT har sentrale roller i. Det er ingen grunn til å legge skjul på at enkelte av eigarrollene over tid har vore svært belastande for økonomien i og for trav-sporten, noko kontrollkomiteen har teke inn i si melding gjennom fleire år.

Dei selskap vi har hatt fokus på er: Bjerke Travbane AS og Bjerke Travbane Eiendom AS, Norske Travsportsenter AS, Sørlandets Travpark AS, Bergen Travpark AS og Norsk Trav AS.

BJERKE TRAVBANE AS / NORSK TRAV AS

Overføring av aksjane frå Bjerke Travbane AS til Norsk Trav AS har skapt noko støy. Dette med bakgrunn i at paragraf 11 i Bjerke Travbane AS sine vedtekter ikkje vart fylgt. Kontrollkomiteen har forståing for kritikken, og at styre og administrasjonen i Bjerke Travbane AS her kunne sett til at dette hadde blitt gjennomført i medhald av gjeldande vedtekter. Når kontrollkomiteen ikkje fant å underkjenne gjennomføringa av transaksjonen har det si grunngeving med realiteten i saka, som ville medført at transaksjonen hadde blitt gjennomført ved ei ny ekstraordinær general-forsamling. Dette fekk vi støtta av selskapets revisor for. Årsresultatet for Bjerke Travbane AS syner eit overskot på kr 123 156. Selskapet har gjennom heile året hatt resultat nær budsjett og forventningar, DNT er 100 % eigar i dette selskapet som har ein bokført verdi på 6,8 mill. kr.

Norsk Trav AS har eit underskot på kr 386.000,- etter at selskapet er tilført 5,4 mill. i tilskot frå DNT og Norsk Rikstoto. Eigenkapitalen er på 4,0 mill. kr. I samband med at Norsk Trav AS formelt skal overta driftsselskapa er det svært viktig at ulike spørsmål omkring skatt og avgifter blir avklart i forkant, og at styret i DNT som eigar saman med administrasjonen etablerer rutine for tett oppfølging av økonomien i selskapet.

BJERKE TRAVBANE EIENDOM AS

Årsresultatet syner eit underskot på 1,45 mill. kr og ein eigenkapital på 27,8 mill. kr. Pantegjelda er på 78,8 mill. kr

og er uendra frå 2018. Den kortsiktige gjelda har gått ned frå 128,0 mill. kr til 102,0 mill. kr. Selskapet har hatt ein krevjande økonomisk situasjon over tid der låneopptak har bidrege til å halde drifta i gang. Framdrifta av parkeringsområde NORD både når det gjeld regulering og utbyggingsavtaler har medført ein ny økonomisk situasjon for selskapet. Selskapet har fått tilført 100 mill. kr som a konto beløp frå utbygger, av dette er 75 mill. kr nytta til nedbetaling av gjeld. DNT har ein eigardel i dette selskapet på 88,99 % og har ein bokført verdi på 36,6 mill. kr. Kontrollkomiteen er kjent med at Oslo Travklubb har levert eit alternativ til Oslo kommune i byggesaka på Bjerke, og nyttar eigen arkitekt og advokat. Kva følger dette vil kunne få for framdrift og utbygging av område har ikkje kontrollkomiteen kunnskap om.

NORSK TRAVSPORTSENTER AS

Dette var eit heileigd eiedomsselskap av DNT, men blir no innfusjonert i Bjerke Travbane Eigedom AS som også er heimelshavar til eiedomen på Nannestad.

SØRLANDETS TRAVPARK AS

Selskapet syner framleis stabil drift. Resultatet for 2019 syner et overskott på kr 164 000 og selskapets egenkapital er på 5,9 mill. kr. DNT har 60 % av aksjekapitalen i selskapet som er bokført til 3,0 mill. kr. Selskapet har kjøpt Travparken Eiendom AS, eit tomteområde på 12.500 kvm som er regulert til næringsformål, for 4,5 mill. kr som er finansiert av DNT med eit ansvarleg lån på 3,5 mill. kr. Det blir svært viktig at den vidare utvikling av denne eiedommen blir velfundert slik at det ikkje påfører fellesskapet framtidige kostnader.

SELSKAP TILKNYTTET BERGEN TRAVBANE

Det Norske Travelskap er dominerande eigar i selskapa som er knytt opp til destinasjonen Bergen Travbane. Selskapa tilknytt Bergen Travbane har gjennom dei siste åra blitt tilført fleire titals millionar og Kontrollkomiteen har i sine årsmeldingar gjen-tatte gonger hatt kritiske merknader til drifta og økonomien i selskapa. Vi har hatt møte med vår revisor om dette og stilt spørsmål om selskapa sine samla verdiar er reelle. Valet som er gjort her er avvikling av eksisterande selskapsstruktur, noko som medførte at summen av alle avviklings-transaksjonar syner eit underskot på 20,2 mill. kr. Eigenkapitalen etter avviklingstransaksjonane er på 0,5 mill. kr. Om drifta på Bergen travbane no er under kontroll vil berre framtida syne, men også her må stalleiga justerast slik at det dekker drift og vedlikehaldskostnader for anlegget.

Til Det Norske Travelskap som eigar til destina-sjonen Bergen Travbane, gjentek vi vår oppmoding

til styret om å intensivere si oppfylging av drifta for å avgrense kostnaden som fellesskapet må ta. Det må leggest til grunn økonomiplanar fram i tid som syner forsvarleg drift og som kan oppretthalde og vidareutvikle hestesporten for denne regionen.

DET NORSKE TRAVSELSKAP

DNT som foreining syner eit underskot på 6,4 mill. kr mot eit overskot på 2,6 mill. kr i 2018 . Eigenkapitalen er no på 29,6 mill. kr. DNT Konsern (foreining og forretning) syner eit underskot på 19,6 mill. kr etter skatt, mot eit underskot i 2018 på 0,1 mill. kr. Eigenkapitalen her er på 27,9 mill. kr. Kontrollkomiteen er ikkje kjent med at det ligg skjulte økonomiske krav av ein vesentleg karakter for selskapet. Etter kontrollkomiteen sitt syn har styre i det vesentlege gjennomført generalforsamlinga sine vedtak frå 2019. Det er grunn til å gje honnør til styre og administrasjon for handtering av den svært krevjande økonomiske utvikling selskapet måtte løyse i siste del av 2019 og inn i 2020. Vi var svært opptatt av likviditetssituasjonen som kunne medført ein lite heldig situasjon for travet.

GENERELT

DNT sine lån til forbund og lag er på samla 1,8 mill. kr. Kontrollkomiteen har fått opplyst at dei er rimeleg sikre. Kontrollkomiteen har fått stadfesta frå administrasjon og styreleiar at Norsk Trav AS ikkje er tiltenkt å overtaka den faste eiedom som travbanane har i dag, noko vi meiner er rett. Norsk Trav AS må konsentrere seg om å få til ei effektiv drift av travsporten.

UTVALG

DU-UTVALGET

DU-utvalget har i 2019 bestått av:

Frank **Westberg**, leder
Torstein **Grande**, Elin **Bergseth**,
Øivind **Gryteland** og Gunnar **Gjerstad**

Varamedlem: Robert **Våler**

Knut Olav Dahl har fungert som sekretær.

Utvalget har i løpet av året avholdt 3 møter, og be-handlet 19 saker. DU-utvalget har fordelt følgende midler i 2019:

• Kr 1 200 000	Løpsbidrag lokalkjøringer og tilskudd hestens dag.
• Kr 2 300 000	Banebidrag.
• Kr 1 000 000	DU-tilskudd.

DU-TILSKUDD

34 søknader ble mottatt for 2019 til anlegg kostnadsberegnet til mer enn 11 millioner kroner. 14 prosjekter ble tilgodesett med tilskudd.

BANEIDRAG

112 treningsanlegg fikk tildelt banebidrag (vedlikeholdstilskudd) i 2019. Beløpene varierer fra kr 10.000 for de minste anleggene, og opp til kr 50.000 til de største og mest brukte anlegget. De baner/anlegg som får kr 30.000 eller mer i banebidrag, forutsetter DU-utvalget har helårsdrift.

LOKALKJØRINGER

Det er i 2019 arrangert 67 lokalkjøringer med løpstilskudd. 17 flere kjøring enn i 2018. Totalt er det utbetalt kr 952.500 i løpsbidrag til disse kjøringene. Kr 15.000 til kjøring på lokalbaner og kr 7.500 til kjøring på toto-baner og kjøring med mindre enn 25 deltagende hester på lokalbaner. Hver lokalkjøring får i tillegg tildelt en 3-års pokal, og kan i tillegg kjøpe en pokal, dersom de arrangerer to 3 års løp. Kr 5.000 er i tillegg gitt til de arrangementer med mer enn 50 deltakere. For 2020 er det signalisert at løpstilskuddet fra DNT til lokalkjøringer blir sterkt redusert eller faller helt bort, men DU-utvalget vil oppfordre alle travlag til allikevel å gjennomføre sine lokalkjøringer.

ANLEGGSKONTAKTENE

Anleggskontaktene er viktige samarbeidspartnere for DU-utvalget og er forbundsstyrenes fagperson når det gjelder vurdering av banebidrag, DU-tilskudd og nye anlegg. Anleggskontaktene foretok i 2017 befaring og vurdering av banebidraget til treningsanleggene ut ifra bruk og vedlikeholdskostnader, og vil i 2020 gjøre samme gjennomgang. Ved utbetaling av bevilgede DU-tilskudd, er anleggskontaktens oppgave å påse at arbeidet er utført før utbetaling av tilskuddet.

PROSJEKT «TIL START»

Målet med prosjektet er å få flere hester til start gjennom en sunn oppvekst, riktig foring, trening og oppfølging. Siden oppstarten i 2011, har 1686 hester med sine eiere og trenere, deltatt i prosjektet. Fra de 4 første prosjektene som ble startet i 2011, ble det i 2019 arrangert «Til Start» prosjekter i alle landets travforbund. I tillegg er det også startet opp «Til Start» for eldre hester på mange travbaner. Resultatene har så langt vært imponerende. De fleste prosjektene har fra 60 til 80 % godkjente mønstringsløp, og startprosenten for de hestene som har rukket å bli 3 år, ligger langt over landsgjennomsnittet. Til sammen har de kjørt inn mer 102 millioner kroner, og 10 hester mer enn 1 million kroner per 31/12-2019. Spesielt artig er det at flere nye hesteeiere og trenere deltar, men at mange erfarne hestefolk også er med, er viktig ettersom de setter standarden og ikke minst er inspiratorer og mentorer.

HESTENS DAG

Det er i 2019 avholdt 31 Hestens Dag arrangementer i regi travlag og travforbund. Det er 6 flere arrangementer enn

i 2018. Arrangementene har også i år vært godt besøkt og tilbakemeldingene er at slike arrangement er noe vi bør satse på videre. Arrangementene har i 2019 mottatt kr 5.000 hver i tilskudd fra DNT. Det vil si at kr 155.000 er utbetalt i tilskudd.

LISENSBESTEMMELSENE

Gjennom sitt arbeid med «Til Start» har DU-utvalget erfart at Lisensbestemmelsene for amatører er hemmende med tanke på at amatørerne skal kunne hjelpe hverandre med temming og trening av travhest. Nye og uerfarne hesteeiere, hesteeiere med utfordrende hester, og/eller ved ferie og sykdom, er de aller fleste amatører avhengig av kunne hjelpe hverandre med treningen for å få hverdagen til å gå «opp». Kjøper for eksempel to naboer eller kamerater en hest sammen, må de nå omregistrere hesten hver gang de vil bytte treningsansvaret for sin hest. Denne bestemmelsen er etter DU-utvalget unødvendig og ikke minst hemmende på interessen for å eie og trene sin egen travhest sammen. DU-utvalget vil ut ifra dette foreslå at alle amatører skal kunne trene x antall travhester i tillegg til sine egne og sin nærmeste families hester. For eksempel 2 hester. I tillegg forslår DU-utvalget at når to personer kjøper en hest sammen, fritt skal kunne velge hvem av dem som til enhver tid trener hesten uten å måtte omregistrere den. Bare rapportere hvem som trener hesten.

GENERELT

Travsporten har, etter DU-utvalgets mening, en viktig jobb å gjøre med å aktivisere medlemsmassen gjennom å stimulere de travmiljøene vi allerede har, og ikke minst revitalisere de miljøene som «sover» eller trenger inspirasjon for kunne utvikle seg. I tillegg skape nye miljøer. DU-utvalget er overbevist om at nøkkelen for travet, for å kunne utvikle seg positivt og rekruttere nye medlemmer og aktører, er å ha mange positive travmiljøer rundt om i landet. Store og små. I all hovedsak foregår rekruttering i nærmiljøet. Gjennom familie, nabo og/eller noen bekjente som driver med trav.

Trening av hest blir stadig vanskeligere der det ikke er etablert egne treningsløyper. Veier asfalteres, trafikken øker og andre trafikanter viser generelt ikke, eller har forståelse for at en må vise hensyn når en møter eller passerer en hest. Farlige situasjoner og ulykker oppstår, og dette fører til at mange kvier seg for å trene sin hest og har sluttet med travhest.

Behovet for tilrettelagte treningsveger og løyper er stort og økende, og etter DU-utvalgets mening må det i fremtiden avsettes mer ressurser, både økonomisk og materielt, til dette formålet. I likhet med idretten, som satser stort på egnede treningsanlegg, og utvilsomt har hatt stor rekrutterende suksess med dette, må travet følge etter. Etter DU-utvalgets mening bør bevilgningene til DU-tilskudd og banebidrag økes betraktelig, og ikke minst bør administrasjonen og styret i DNT, sette mer fokus på det å legge til rette for trening av travhest.

RAPPORT FRA ADMINISTRASJONEN

ADMINISTRASJON OG ORGANISASJON

DNTs sentraladministrasjon har også i 2019 vært gjenstand for omorganisering. I løpet av beretningsåret ble organisasjon, kommunikasjon og rekruttering skilt ut i egen avdeling, og service-torget underlagt generalsekretær. Avdelingen bistår og utvikler foreningsdelen, og har ansvar for flere rekrutterings- og kompetansehevende tiltak. Servicetorget har ansvaret for utvikling og drift av medlemsregisteret.

Det ble i beretningsåret tildelt totalt 1,4 millioner i drift- og administrasjonstilskudd til travforbundene. I tillegg ble det gitt økonomisk tilskudd til forbundenes ponni- og ungdomsgrupper.

Avdelingen har et administrativt ansvar for DU-utvalgets ansvarsområder, herunder tilskudd til anlegg (ny-investeringer og banebidrag), «Hestens Dag», lokalkjøringer og «Til Start!». Det vises her til utvalgets egen rapport.

Avdelingen er ansvarlig for innsending av søknad om momskompensasjon for Det Norske Travelskap, forbundene og lag til Lotteri- og stiftelsestilsynet. Søknadsgrunnlaget er mottatte årsrapporter. Alle søkerorganisasjonene fikk kompensasjonen avkortet med 18,1 % i forhold til det godkjente søknadsbeløpet – mot 25,4 % året før. Kompensasjonen gjeldende 2018 ble mottatt medio desember 2019 og ble overført organisasjonsleddene samme måned. Forbundene og travlagene fikk henholdsvis 342 519 kr og 1 375 529 kr til fordeling.

REPRESENTASJON

Tore Kristiansen og Marius Lundstein representerer DNT i henholdsvis Representantskapet og Utdanningsrådet på Norsk Hestesenter.

MEDLEMMER

Antall travlag ble i løpet av 2019 redusert fra 166 til 162. Årsaken er sammenslåing av travlag i Midt-Norge Travforbund, samt sammenslåing og nedleggelse i Vestenfeldske Travforbund. Det var ved utgangen av 2019 totalt 12.249 travlagsmedlemmer.

MEDLEMSOVERSIKT 2019

2019	Lag	Medl.	% endring	Kvinneandel	% endring	u/16 år	% endring
Oslo og Akershus	9	806	-3,2	349	-0,3	37	-2,8
Østfold	14	977	-4,3	411	-4,0	59	-14,5
Innlandet	23	1529	-7,2	540	-8,0	39	-32,8
Buskerud	9	769	2,8	310	6,9	39	11,4
Vestfold	8	1053	-3,0	402	-3,1	111	-3,0
Telemark	15	942	-5,6	342	-5,0	40	-11,1
Rogaland	9	941	-8,5	336	-4,8	36	-12,2
Vestenfeldske	14	918	-6,2	418	-8,7	51	-8,9
Agder	13	977	-3,8	529	-3,5	162	4,5
Midt-Norge	34	2065	-4,2	860	-3,6	97	6,6
Nord-Norge	14	1272	-13,1	722	-11,2	179	9,1
Totalt	162	12249		5219		850	

MEDLEMSREGISTER

I løpet av 2019 har nytt medlemsregister blitt innført. Dette er implementert med dagens sports-system, da et av kravene for å inneha lisens, er gyldig medlemskap i travlag. Man møtte på store utfordringer knyttet til utviklingen av applikasjonen, noe som førte til forsinket fakturering av medlemskontingent og derav senere utbetaling til travlagene enn vanlig. Etter at den første versjonen av nytt medlemsregister ble lansert våren 2019, har man utviklet systemet til slik det fremstår i dag og de fleste utfordringene er løst. Dagens versjon fremstår som funksjonell, effektiv og gir langt bedre muligheter for å kommunisere ut til medlemmene. Alle medlemmene har tilgang til sitt medlemskap/travlag via DNTs kundeportal «Min Side», der også alle andre fakturaer fra DNT er tilgjengelig.

Det de fleste opplevde som den største endringen var overgangen til utsendelse av medlemskontingent pr. e-post. Tekniske utfordringer rundt dette ble fortløpende løst gjennom året. De som ikke var registrert med e-post fikk kontingenten tilsendt pr. post.

Medlemskontingenten er også tilgjengelig for medlemmene via «Min Side», samt for travlagene via medlemsregisteret. Dagens løsning er tilrettelagt for alle plattformer, og har et format som er tilpasset mobil, nettbrett og pc.

UTDANNING / KOMPETANSEHEVENDE TILTAK

Avdelingen har tilbudt forbund og lag økonomisk og/eller faglig støtte på følgende områder:

- Tillitsmannskurs
- Til Start!
- Prosjekt ungdomstrav, herunder en samling for ledere av ungdomsgruppene i forbundene og sentral ungdomssamling
- Kurs/samling for ponniinstruktører

Det er avholdt en fagsamling for forbundssekretærene.

KOMMUNIKASJON

DNT bruker sosiale medier til å promotere hesten, norsk travsport og dens samfunnsnytte, blant annet ved å videreformidle aktuelle saker fra travsport.no og andre travmedier, samt å ha en ekstra kanal for direkte kontakt med medlemmer, aktive og øvrige publikum. I 2019 har DNTs sosiale medier i økende grad blitt brukt for å synliggjøre hesten og travsportens verdiskapning i samarbeid med Norsk Rikstoto mediekkanaler (publikasjoner, delinger etc.). DNT har i tillegg opprettet to nye profiler i andre sosiale nettverk.

I november 2019 tok DNT i bruk en ny kanal på sosiale medier, Instagram. Instagram er en gratis fotodelings-tjeneste og et sosialt nettverk. Tjenesten gjør det mulig for brukere å ta et bilde, legge til effekter og deretter dele det med andre Instagram-brukere som et påkoblet det sosiale nettverk. Bildene sprer seg ved at man «tagger» det til et relevant tema, og på denne måten sprer bildene seg til andre brukere som følger samme tema.

I tillegg til dette har DNT opprettet konto på LinkedIn. LinkedIn er et sosialt nettverk for personer, bedrifter og organisasjoner. Gjennom denne profilen ligger tilgjengelig informasjon om norsk travsport og hestens verdiskapning i det norske samfunn.

TRAVSPORT.NO

Travsport.no hadde i 2019 totalt 34 642 133 sidevisninger, og av disse visningene er det registrert 640 152 brukere av siden (- 5,1 % sammenlignet med 2018). Den mest besøkte måneden på travsport.no var juni med 81 125 unike brukere, og statistisk sett viser de månedlige tallene at travsport.no har en jevn flyt av besøkende til siden. Av totalt registrerte brukere gjennom året er 26,8 % returnerende (jevnlig besøkende), mens 73,2 % er registrert som nye besøkende til siden. Av de besøkende var 85 % bosatt i Norge, og totalt sett ble det registrert brukere fra 156 land.

Ut over besøk på førstesiden som viser nyhetssaker og informasjon fra DNT, er de mest benyttede tjenestene sportsrelatert, herunder visning av resultater, startlister, terminliste, innmeldingslister og internettinnmelding. Hovedandelen av brukerne går direkte inn på travsport.no, mens øvrige inngangskilder er Facebook, google og

henvisning gjennom hestesportrelaterte medier.

FACEBOOK

DNTs Facebooksider ble etablert høsten 2015, og noterte ved utgangen av 2018 om lag 5200 følgere. Dette året var det registrert en oppgang i antall følgere på cirka 700 personer. Ved overgangen til 2020 hadde DNT om lag 8000 følgere på Facebook og det viser en oppgang på 2800 følgere i 2019.

Sakene i 2019 med flest antall klikk på innlegg og størst antall «likes», kommentarer og delinger, gjaldt sportslige prestasjoner/hendelser og/eller profiler, omdømme og de «myke verdiene» knyttet til hesten. Blant annet endte Norsk Rikstotos omdømmevideo, som ble publisert gjennom DNTs Facebookprofil, med en total rekkevidde på nærmere 150 000 personer. Et annet eksempel er innlegget som ble publisert om Looking Superb sin andreplass i Grand Prix d'Amérique 2019. Dette innlegget samlet i seg selv 1 100 likerklipp, og nådde ut til cirka 20 000 personer.

INSTAGRAM

DNTs profil på Instagram har eksistert i 2 måneder av året. På denne tiden er det publisert 18 innlegg, og profilen hadde ved utgangen av året cirka 600 faste følgere. Innlegget som har skapt mest engasjement er et bilde av en hest i vinterlandskap under tema «vinteridyll».

DNT-TV

DNT-TV er travselskapets egen WEB-TV-kanal. Kanalen er tilgjengelig via travsport.no og ble i 2019 i all hovedsak brukt til formidling av ponniløp, klasseløpsauksjon og generalforsamling. Kanalen er også til bruk for pressekonferanser, rettsmøter etc.

Ved publiserte videoer hadde kanalen i 2019 totalt 34 852 visninger og av disse var 22 069 unike. Disse visningene hadde en totalt seertid på om lag 11 200 timer. Av videoene er publiserte ponniløp registrert med gjennomsnittlig flest unike seere, mens det er livesendingene som tiltrekker seg det store publikummet regnet etter antall visninger. Klasseløpsauksjonen er den sendingen som skaper størst engasjement, og under auksjonen i 2019 ble det registrert 13 190 visninger. Av disse var 6 486 unike visninger. Generalforsamlingen ble også sendt live i 2019, og hadde totalt 5 199 visninger med 1 191 unike seere.

DYRSKU'N

Sammen med Telemark Travforbund, Øvre Telemark Tråvlag, Lunde Travelskap, Telemark Hesteeierforening, Telemark Toto, Klostertravets Damegruppe og Norsk Hestesenter, har DNT også i 2019 vært sterkt engasjert på Dyrsku'n i Seljord.

Vi fra hestesporten holdt oss til tradisjonen og arrangerte utstilling for unghest og hopper.

Det var og hesteoppvisning med stort publikum inne på «Fjoset» som utstillingsområdet for dyr heter.

«Travbanen» som hestesportens stand kalles, med Rikstoto Direkte, spill på hest, hesteskokasting og servering av kaffe og vafler, er blitt en møteplass for alle. Flere tusen personer er innom standen hver dag fra fredag til søndag. Spillet på Telemark Totos totomater ble også i 2019 veldig bra. Mer enn 90.000 personer besøkte Dyrsku'n i 2019 og er en unik møteplass for å kunne presentere norsk hestesport generelt og norsk travsport spesielt. Dyrsku'n arrangementet er opptatt av at det skal være dyr på Dyrsku'n, og vi har ut ifra det et meget godt samarbeid med dem. Pengepremiene som utbetales til de premierte hestene, betaler Dyrsku'n. I tillegg har Dyrsku'n stilt en av de mest sentrale plassene til disposisjon for hestesportens stand.

SAMARBEIDENDE ORGANISASJONER

Følgende organisasjoner er offisielt godkjent som DNTs samarbeidende organisasjoner: Norsk Travtrenerforening, Norsk Travamatørforening, Norsk Hesteeierforbund, Norsk Dametravforbund, Veikle Balder og Travavl.no. Organisasjonene får driftstilskudd fra DNT.

Det gjennomføres faste dialogmøter mellom organisasjonene og DNTs administrative ledergruppe. Under beretningsåret ble to møter avholdt.

REKRUTTERING

PROSJEKT UNGDOMSTRAV

Formålet med Prosjekt Ungdomstrav er å legge til rette for og skape et godt ungdomsmiljø, med tilhørighet og trivsel. Dette skal bidra til personlig og hestefaglig utvikling for ungdommer på alle nivåer i norsk travsport, slik at overgangen fra ponni til stor hest blir naturlig og motiverende. Det mest sentrale tiltaket i prosjekt ungdomstrav er forbundsvis ungdomsforeninger, som er representert gjennom et utvalg underlagt travforbundet. Utvalgets viktigste oppgave er å sørge for ungdomsrelaterte aktiviteter for sine foreninger og ut mot sitt distrikt.

DNT bidrar til å styrke ungdomsforeningene gjennom tre tiltak; distribuering av kompendier, lederutvikling og økonomisk støtte.

Kompendiet «ungdomstrav» fungerer som et oppslagsverk og tar for seg forslag til emner som det bør fokuseres på for å skape forståelse, bevisstgjøring og kunnskap. Emnene er også ment å være

et utgangspunkt for arbeid i de lokale foreningene.

I 2019 var det planlagt to ledersamlinger for ansvarlige representanter av ungdomsforeningene, arrangert av DNT. På grunn av endrede økonomiske forutsetninger lot kun en samling seg gjennomføre. Hensikten med ledersamling er å gi de ansvarlige av foreningene nødvendige lederverktøy for å lykkes med sitt arbeid, samtidig som det skal være en sosial arena for erfaringsutveksling og kompetansedeling.

Totalt ni travforbund søkte om driftstilskudd til sine ungdomsforeninger i 2019, og alle som søkte fikk tildelt øremerket tilskudd. DNT ga totalt 60 % av de totale bevilgningene til ungdomstravet til drift av ungdomsforeningene.

Ungdomstravet har på travsport.no sin egen hjemmeside hvor nyheter fra ungdomsforeningene publiseres, i tillegg til at ledere av ungdomsforeninger har en felles kommunikasjonsplattform. Ut over dette er ungdomsforeningene representert med sine egne grupper på Facebook.

Selv om ikke alle travforbund søkte om driftstilskudd i 2019, er det registrert aktiviteter i alle travforbund. Det er noe forskjeller i aktivitetsnivå, men aktiviteten betegnes som å ha holdt seg stabilt sammenlignet med 2018.

De lokale foreningene med sine frivillige ledere er den viktigste motoren i ungdomstravet. En fantastisk innsats blir lagt ned av frivillige personer som jobber for rekruttering av barn og ungdom. Disse personene bidrar til at foreningene holder kurs, konkurranser, sosiale kvelder, og turer i inn- og utland for medlemmer av ungdomsforeningene.

SAMMEN OM HESTEN, UNGDOMS-SAMLING, NORSK HESTESENTER

For andre gang gikk DNT, Norges Rytterforbund (NRYF) og Norsk Hestesenter (NHS) sammen om et fellesprosjekt om ungdomssamling, med inviterte deltakere fra Norsk Jockeyklub. Prosjektets målsettinger:

Hensikt og intensjon om verdiskapning, øke hestesportens bærekraftige utvikling. Effektmål; redusere subkulturelle forhold i hestesporten og tilrettelegge for et verdiskapende samarbeid. Et samarbeid som også skal øke hestesportens synlighet som samfunnsaktør.

Første helgen i oktober 2019 var 45 ungdommer i alderen 16-26 år fra hele Norge samlet på Norsk Hestesenter. 29 stykker var medlemmer i DNT og 16 medlemmer av NRYF. Med fokus på det vi alle har til felles, nemlig hesten, lå en innholdsrik helg i vente på ungdommene.

Med fokus på det faglige og sosiale

På programmet stod både teori og praksis, og her med fokus på hestevelferd og smitteforebygging, longering, fôring, hovpleie, kjøring og ridning. Noe av målet med «Sammen om hesten» er at vi skal lære på tvers av grener, og derfor var programmet lagt opp for at medlemmer av DNT fikk prøve seg i ridehuset, mens medlemmer av NRYF skulle bli kjent med trening av travhester. Ellers var vi samlet på de øvrige stasjonene som ble holdt av dyktige instruktører på Starum. Under praksisdelen av fôring fortalte en av deltakerne: «Jeg har jo hørt om dette flere ganger før, men jeg forstod det ikke før nå».

Fredag kveld reiste vi, sammen med alle studentene på NHS, til Biri Travbane. Her fikk vi informasjon om banen og samarbeidet mellom travbanen og Gjøvik Rideklubb, og omvisning på anlegget. I tillegg ble 9 personer trukket ut til å kjøre tandem, og det var store smil som kom ut av banen. Resten av kvelden ble tilbragt i restauranten der vi hadde en hyggelig aften sammen med studenter og instruktører fra NHS.

Besøk av Bror Helgestad og Hest360

Lørdag fikk vi besøk av påtroppende SP-ordfører i Østre Toten Kommune, Bror Helgestad. Helgestad fikk være med deltakerne rundt på anlegget og han uttrykte at det var inspirerende å få treffe ungdommen. Søndag kom Hest360 v/Märtha Louise og Geir Kamsvåg på besøk til oss. De startet dagen med et engasjerende innlegg om viktigheten av at vi samarbeider i hestesporten. Gjennom formiddagen fulgte de med rundt på ulike stasjoner, og det ble mye læring og hygge underveis. Hest360 filmet alle aktivitetene de deltok på og produserte en video som ble publisert på deres Youtube-kanal og i sosiale medier i ettertid av samlingen.

Rapport: «Hvordan kan man på tvers av grener i hestesporten skape lokalt samarbeid?»

Ungdommene som deltok på «Sammen om hesten» gjennomførte gruppearbeid med utgangspunkt i problemstillingen: Hvordan kan man på tvers av grener i hestesporten skape lokalt samarbeid?

Med bakgrunn i dette gruppearbeidet ble det utviklet en rapport som summerte opp alt arbeidet ungdommene hadde gjort. Rapporten ble distribuert på arrangørens hjemmesider og sosiale medier, samt sendt til alle ledd i organisasjonene. Rapporten fremmer faktorer med forslag vi håper vil være til inspirasjon og nytte for forbund, lag og foreninger knyttet til hestesporten i Norge.

Rapport del 1: Kultur og verdier

- Vi må fremsnakke hestesporten og synliggjøre den for samfunnet
- Vi må kommunisere og holde dialog
- Vi må respektere hverandre
- Vi må være positive til hverandre
- Vi må være åpne og nysgjerrige

Rapport del 2: Aktiviteter og tiltak

- Lokale utviklingssamlinger og felles arrangementer
- Sosiale møteplasser
- Danne og utvikle flerbruksanlegg
- Markedsføre på tvers av grener og ut mot samfunnet
- Kunnskapsdeling på tvers av grener og ut mot samfunnet
- Kunnskapsdeling på tvers av grener – lære av hverandre
- Stevner/arrangementer med «rom for alle»
- Samarbeid om «hestens dag»
- Samarbeid mellom lag og foreninger, på tvers av grener
- Hestesportorganisasjonene samarbeider om utviklingssamlinger for hestesporten i Norge

Rapport del 3: Sentrale faktorer – en drøfting av ungdommens arbeid

Flerbruksanlegg

Det finnes i både trav-, ride- og galoppporten anlegg rundt om i hele Norge. Dette er anlegg som i dag ofte kun er tilpasset de enkelte grenene. Ved å utvikle disse til flerbruksarenaer kan man utnytte et ubrukt potensial i anlegget. I seg selv kan det også være miljøskapende for mennesker med interesse for hest. Flerbruksanlegg kan tilrettelegge for hyppigere og økt aktivitet. Dette kan stimulere til nysgjerrighet i omgivelsene og således være tiltrekkende for mennesker som finner aktiviteten interessant. Først og fremst har dette en verdi for hestesporten i seg selv, men ser man det i et større bilde så kan det også ha rekrutterende effekter ved seg.

Tverrsportslighet

Denne faktoren kan vi forstå i to dimensjoner, for hesten og for utøveren. Hesten er et allsidig bruksdyr, og kan inneha flere egenskaper enn hva den normalt brukes som. Ved fokus på at hesten kan benyttes i flere sammenhenger, gjør at vi utnytter dens egenskaper på en bedre måte. Eksempelvis kan en travhest etter sin karriere i travbanen ha utmerkede forutsetninger til å bli en ride-/hobbyhest.

Det andre punktet om tverrsportslighet er utøveren. At en utøver i hestesporten beveger seg på tvers av grener kan stimulere positivt på områder som næringsutvikling, interesse, miljø i hestesporten og så videre. Kort sagt, flere tilbud gir flere muligheter. Eksempelvis kan det for en person som ønsker å jobbe med hestesport være flere næringsmuligheter ved å se på tvers av grenene.

Fellesaktiviteter

Faktoren fellesaktiviteter har en sammenheng med de punktene som er nevnt tidligere, spesielt i henhold til flerbruksanlegg. Ser man det videre så kan vi tenke fellesaktiviteter i en arrangementssammenheng.

Hestesportsarrangementer som innehar ulike hesteaktiviteter kan treffe et større publikum, og således skape større engasjement, medieinteresse og synlighet. Således kan

fellesaktiviteter være med å øke hestesportens synlighet i samfunnet.

Respekt og fremsnakking

Denne faktoren har sammenheng med ungdomsamlingens effekt mål, som ønsker å redusere subkulturelle forskjeller i hestesporten. Hestesporten i Norge har ikke, historisk sett, samarbeidet mye på tvers av grener. De ulike grenene har i større grad drevet for seg selv. Dette kan ha bidratt til forskjellige opplevelser av hverandre, noe som igjen kan ha stimulert til negative holdninger.

Hestesporten er selv ansvarlig for sin egen legitimitet. Måten vi handler på er helt avgjørende for hvordan omgivelsene oppfatter oss. Synliggjør vi oss med positiv samhandling og respekt – vil omgivelsene oppfatte oss deretter.

Samfunnet endrer seg hele tiden, og nå hyppigere enn tidligere. For at hestesporten i fremtiden skal kunne opprettholde sin plass som samfunnsaktør vil et økt samarbeid være viktig. Et samarbeid som danner grunnlaget for en større og sterkere helhet. For å oppnå dette vil respekt og framsnakking være sentrale elementer.

SKOLEBESØK

DNT, i samarbeid med Bjerke Travbane, tar imot besøk av videregående skoler med hestefaglinje. Her gis elevene en innføring i sentrale elementer ved travsporten og de får en omvisning på Bjerkebanen, herunder besøk hos Bjerke Dyrehospital, travtrener på banen, Oslo Travklubb/Bjerke Travbane sin ponnistall og omvisning i gjestestaller/møte med aktive. Besøket avsluttes med middag i restauranten og travløp.

I 2019 hadde DNT besøk av 4 hestefaglinjer, og om lag 60 elever fikk et møte med travsporten på Bjerkebanen.

NORWEGIAN HORSE FESTIVAL

I februar 2019 ble det for første gang arrangert hestefestival på varemessen i Lillestrøm. Festivalen gikk over 4 dager. En av dagene var DNT representert på standen til Norsk Rikstoto, sammen med Norsk Jockeyklub. Her drev DNT informasjonsarbeid og delte ut DNT-artikler. Blant annet ble det distribuert nærmere 100 ungdomstravskompendier.

SOMMERTRAVET 2019

Sommertravet var en del av Norsk Rikstotos prosjekt «Back to track», og et samarbeidsprosjekt mellom Norsk Rikstoto, Det Norske Travselvskap og utvalgte baner. På banene bidro blant annet frivillige personer fra DNTs organisasjonsledd.

Sommertravet var et event som tok del i travstevnet, i tillegg til å holde stand i et bynært område dagen før. Formålet med sistnevnte var å tiltrekke folk til arrangementet som skulle være på travbanen dagen etter.

Eventet var bygget opp med forskjellig matriell, blant annet sommertravtelt, flagg, profilkjør, foliert henger osv. Synlighet og gjenkjenning ble vektlagt i prosjektet. Sommertravet gjennomførte en rekke aktiviteter og konkurranser både på standen og på travbanen, med hovedfokus på barn. Hesteeier for en dag, «finn hesten», ponniridning og lykkelotteri var noen av disse. Sammen med Sommertravet reiste også magikeren Daniel Larsen som gjennomførte magikershow for barn under arrangementet, i tillegg til at han hadde med seg et hoppeslott.

Sommertravet utviklet en egen sommertravtlåt som ble publisert i ulike medier. Denne låten ble også spilt live på åpningen av alle travarrangementene. I tillegg hadde DNT lånt den mekaniske hesten «Monte Pyton» fra Färjestad travbane i Karlstad. «Monte Pyton» var med på rundreisen i Norge, og var et populært tilbud til sommertravets event.

Sommertravet besøkte Leangen, Momarken, Jarlsberg, Sørlandet og Biri.

HESTEEIERE.NO

Sommeren 2016 ble det besluttet at satsningen på hesteeiere.no trappes ned og på sikt avvikles. Ved utgangen av 2019 driftet DNTs andelslagskonsept 2 travhester.

Begge hestene er etablert med egne, lukkede grupper på Facebook, hvor andelseiere får innklikk i hestens hverdag gjennom tilbakemeldinger fra trenerstallene. Andelseier mottar månedlig rapporter som gir økonomisk oversikt, i tillegg til at treneren gir en skriftlig tilbakemelding på hestens progresjon.

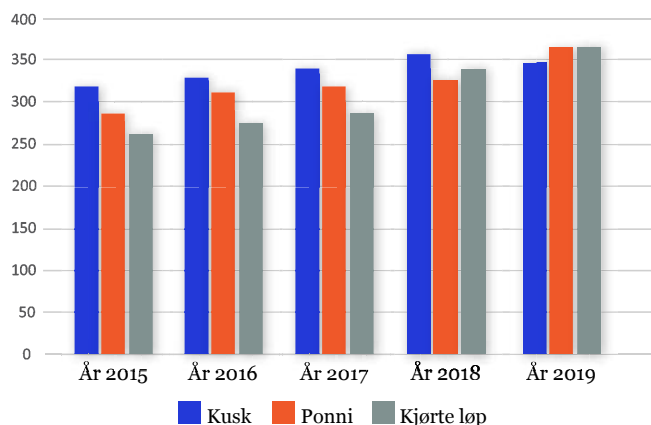
PONNI

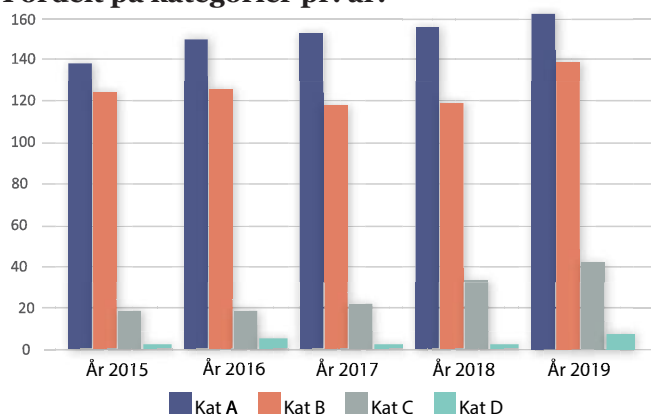
Gårders Cloudberry og Maren Grenne, Norgesrekord for hopper 5 år.
Foto: Tom Jønehag

Rekrutteringen innenfor ponnitravet er ganske stabil. Vi har mange aktive, flinke og engasjerte personer ute i forbund og lag. Under 2019 ble det registrert 98 nye kusker, 42 av disse kommer fra travskolene. Det er registrert 78 nye ponnier. Det vi ser er at mange ponnier som er i systemet fra før ofte blir solgt til nye utøvere i sporten, men vi har også en økning i antall startede ponnier i 2019. Det er veldig positivt! I 2018 var det 347 til start, i 2019 har det vært 363 ponnier og 343 kusker til start.

Antall aktive kusker - ponnier og antall kjørte løp

Fordelt på kategorier pr. år.

Våre aktive kusker jobber bra med sine ponnier og dette har resultert i flere nye norgesrekorder.

Kategori A 5 årige hopper

Navn: Gårders' s Cloudberry
Tid: 2.22,2
Sted: Sverige 17.09.19
Kusk: Maren Grenne

3 årige hingster / vallaker

Navn: Red Bull BB.
Tid: 2.32,2
Sted: Bjerke Travbane 24.07.19
Kusk: Lea Høisæther

Kategori B 6 år og eldre hopper

Navn: Krokstad Maja
Tid: 1:56,7
Sted: Jarlsberg Travbane 7.07.19
Kusk: Kristin Aaland

Kategori D 6 år og eldre hopper

Navn: Klæbakkens Sonja
Tid: 2:11,3
Sted: Sørlandets travpark 2.11.19
Kusk: Silje Tjørnholm

Unionstravet

Unionstravet hadde vi med kun 3 deltagere. Allgunnens Alex og Oline Høvik, Smedens Rymling og Kirsti Einang og Havanna Trot med sin kusk og eier Guro Mogset. Det ble ingen topp plassering, men alle gjorde en flott innsats.

NM vinner Kategori BCD Pros Masetati og Martine Erga
NM vinner Kategori A Luffsan og Ingrid Elise Rød

Norgesmesterskap

Norgesmesterskap for ponniekvipasjer ble arrangert på Biri travbane.

Vinner i kategori A, Luffsan med kusk Ingrid Elise Rød, eier Bjørn Vidar Rød. I kategori BCD, Pros Maserati og Martine Erga. Gratulere så mye!

Dette ble et flott arrangement. Takk til Biri travbane og Innlandet travforbund, med gode medhjelpere!

Nordisk Mesterskap

Nordisk Mesterskap ble arrangert i Norge, på Momarken travbane. Momarken hadde laget en flott ramme rundt dette arrangementet, og det ble en stor suksess. Ekstra takk til Bjørn Vidar Garseg som tok imot deltagerne og var på plass hele tiden. Vi har fått skryt for flott opplegg fra alle landene.

Deltagere fra Norge:

Kategori A - Navagosiens Harry med kusk Nathalie Damm Larsen, som fikk en flott 7. plass. Ponyhaugens Sigurd med kusk Karina Osmark, som fikk en fin 8. plass. Karneol med kusk Hermine Garseg, som fikk en fin 9. plass.

Vi gratulerer Nordiske vinnere fra Sverige i kategori A, Emmeros Henning med kusk Herman Sundbom.

Kategori B - Allgunnens Alex med Oline Høvik kom på en fin 7. plass. Fossil med kusk Karina Osmark kom på en fin 8. plass.

Ängman med sin kusk Sanne Scheie Erga, gjorde dette ekstra spennende. De vant og ble Nordiske Mestere. Gratulerer så mye!

Ponnilandsleir

Ponnilandsleir Leangen 2019

Ponnilandsleiren ble i 2019 arrangert på Leangen Travbane. Et flott arrangement med konsert fredag kveld. Det var 110 deltagere + besteforeldre/ tanter/ onkler/foreldre/søsken. Det ble kjørt hele 24 løp og 4 rekruttløp.

Takk til Leangen travbane og Midt Norge travforbund med alle sine medhjelpere, for et flott arrangement! En stor og spesiell takk til Anne Mette Berg-Christiansen som holdt i alle tråder.

Trekamp og hel ponnidag

Dette går ut på lagkonkurranse som er poenggivende, som til slutt gir ett vinnerlag (vinnerforbund). Hvert forbund stiller med et lag på tre personer + en lagleder. I denne forbindelse arrangerer vi også hel ponniløpsdag. Dette ble i

2019 arrangert på Biri travbane. Det var 130 startende på ponnidagen. Alle fikk kjøre to løp på samme dag.

Vinnerlaget i 2019 var Midt Norge Sør! Gratulerer! Mange forbund/travlag gav oss pengestøtte til denne aktiviteten. Det gjorde at vi fikk en flott ramme rundt arrangementet.

Alle samlinger for inspirasjon/utvikling/ travskoleledere eller kurs for nye instruktører på Starum er ikke holdt av økonomiske grunner. Det ble holdt ett hurtigkurs i november for nye instruktører på Sørlandet. Invitasjon ble sendt alle forbund. Her var det 6 deltagere og alle besto.

Travskoler

Det er seks travskoler med aktivitet, Sørlandet, Forus, Klosterskogen, Harstad, Leangen og Drammen. I tillegg har vi støttet opp om SFO aktiviteten på Bjerke travbane som drives av Oslo travklubb (overtatt av Bjerke travbane høsten 2019).

Alle bruker våre grunnkurshefter i 3 steg. Andre aktiviteter er agility, knøttekurs, ridekurs, bursdager, familiedager, tandemkjøring, etter skoletid arrangement, julegrantenning og avslutninger med nissegrøt. I tillegg stiller man opp på forskjellige stands. Skolene er ganske samkjørte på kurs/innhold, og prisene er også like. Noen av travskolene har også oppdrag for forskjellige instanser/organisasjoner som mental helse, lærlinger og arbeidstrening.

Alle travskolene er aktive på sosiale medier. Det deles ut diplomer og rosetter etter hvert avsluttende kurs.

Sørlandet

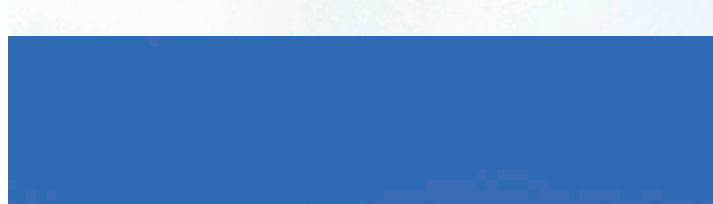
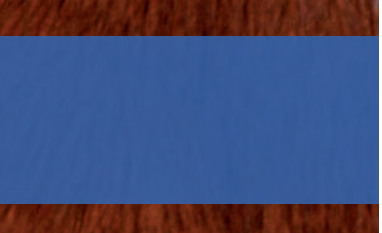
48 (20 i 2018) elever i 2019, pluss samarbeid med videregående skole. De har 5 kategori A ponnier, 2 kategori B og 2 kategori CD. De har kurs 4 dager i uken. Leder Jeanett Marie Dagsvold har 100 % stilling, i tillegg en person på noen timer i uken.

Forus

48 (42 i 2018) elever i 2019, 9 ponnier 5 kategori A, 2 kategori B, 1 kategori D og en kaldblods. De har kurs 4 dager i uken. Det leies ut 1-2 stallplasser på travskolen. De har også en lærling. Leder Kicki Helle i 100 %, i tillegg har de instruktør på noen timer i uka. Kicki jobber også med andre ting på banen.

Klosterskogen

36 (40 i 2018) elever. De har 4 kategori A ponnier, 2 kategori CD og en varmblods. Flere av ponniene leies ut til løp. De har kurs 4 dager i uken.

Travskolen leder er Lisa Haugland har 100 % stilling og en person på timer etter behov.

Harstad

24 (21 i 2018) elever. De har 1 i kategori A, 3 i kategori B ponnier. Travskolen har endret drift i 2019. Ponnierne er satt ut på delfór eller helfór. Travskolen selv bruker ponnierne i kurs 3 dager i uken. Det er også leid ut stallplasser i stallen. Ansvaret for travskolen ligger i administrasjonen ved Marte Rist. I tillegg er det leid inn instruktør på timer etter behov.

Leangen

Startet opp sent høsten 2018 med 6 elever. I 2019 har de hatt 18 elever. Travskolen har 4 i kategorier A ponnier, 1 kategori C ponni og en stor hest. De har kurs 2-3 dager i uken. Travskolen har også sponsorer. Travskoleleder er Lisa Ranita Johansen i 100 % stillingen. Den er delt mellom travskolen og arrangements ansvarlig ved banen. I tillegg har de en lærling.

Drammen

Startet opp sent høsten 2018 med 17 elever. I 2019 hadde de 12 elever. Travskolen har 3 ponnier. Travskolen ble lagt ned 31.12.19.

SPORT

KALDBLODS

3-ÅRINGER

Grisle Odin G.L. var eneren i 2016-årgangen. Den Øystein Tjomsland-trente 3-åringen vant ti av tolv løp og tjente hele 1.281.520 kr. Det ble seier i bl.a. Finn-Tack Norsk Travkriterium, Biri oppdretningsløp, Sørlandets 3 års-cup og DNTs Høstfinale. I Svenskt Travkriterium var han tredjehest. Eier av Grisle Odin G.L. er Bergsåker Open Trotters KB. Stas Eldi tilhørende Per M. Hvattum fra Brandbu var den klart beste 3-årshoppa. Det ble fire seirer på syv starter og nesten 900.000 kr innkjørt (893.500). Hun vant bl.a. Finn-Tack Norsk Travkriterium hoppeavdeling og Norsk Trav Oaks. Eier, Per M. Hvattum, var fast kusk gjennom hele sesongen. Nordli Alma med Jomar Blekkan i sulkyen tok seg av Spenters æresløp på Bjerke 8. juni mens Voje Piril vant Alm Rau Jos æresløp på Leangen 28. september med Lars Anvar Kolle i sulkyen. E.C. Koren Lunds minneløp på Klosterskogen 30. november ble vunnet av Briskeby Anna. I sulkyen satt Olav Mikkeltborg.

4-ÅRINGER

Øystein Tjomsland-trente Nordsjø Odin var kongen av 2015-årgangen. Syv seirer på elleve starter og hele 1.864.220 kr innkjørt ble fasiten. Han vant både Svenskt Travderby og Tipster Norsk Travderby. Dessuten vant han kvalifiseringsløp til begge de respektive derbyene. Nordsjø Odin vant også finalen av Veikle Balder Cup på Biri 12. okt.

Flere hopper gjorde det sterkt denne sesongen. Dale Anne som tjente nesten en million (990.764 kr), og vant det aller største løpet, Tipster Norsk Travderby hoppeavdeling. I tillegg vant hun fem andre løp. Voje Maren med over 600.000 kr innkjørt (622.790 kr) hadde også en fantastisk sesong. Det ble seier i DNTs hoppe-championat på Forus og hun vant finalen av hoppeavdelingen i Veikle Balder cup på Biri 12. okt. Dessuten vant hun både Oaks-Bonus og Oaks Revansjen på Momarken. Lars Anvar Kolle var alltid seierskusk. Frøken Helmine og Dag-Sveinung Dalen tok seg av Vinvaras æresløp på Bjerke 8. juni. Glade Tider tok seg av Derbystoet i Østersund 24. juli. I sulkyen satt Jomar Blekkan, mens Sigbjørn Kolnes trente Hauan Mina vant Nils Østbys minneløp/DNTs høstfinale på Jarlsberg 9. november. I sulkyen satt Eirik Høitomt.

Tangen Trygg og Jan Roar Mjølnerød åpnet året med å vinne H.M. Kongens pokalløp. Han var også tredjehest i Svenskt Kallblodsderby. Alma Prins og Jomar Blekkan vant Erik Garbergs æresløp på Leangen 22. juni. Øystein Tjomsland-trente Brenne Blesa vant Guttorm Brekkes pokalløp i Drammen 10. august. I sulkyen satt Vidar Tjomsland. Øystein Tjomsland fikk også en stor seier på slutten av året da Våler Nikolai vant Telemarksløpet for gjestekusk Åsbjørn Tengsareid. Våler Nikolai var dessuten annenhest i Svenskt Kallblodsderby.

ELDRE

Odd Herakles som er trent av Lars O. Romtveit hadde igjen en helt fantastisk sesong. Åtte seire, tre annen og to tredjeplasser på fjorten starter og 2.259.969 kr innkjørt. Flere av seirene ble tatt i de største løpene. Bl.a. Lars Laumbs løp, Alm Svartens æresløp, NM og Jacob Melands minneløp. I Sverige tok han seg av Unionskampen på Färjestad og i Bollnäs vant han Bollnästravets elitsprint. Det ble også to turer til Finland i løpet av sesongen. Her vant han Nordic King 22. juni og 14. september var han annenhest i Nordisk mesterskap. To starter som totalt innbrakte 680.000 kr. Da Odd Herakles vant Lars Laumbs løp og Alm Svartens æresløp satt Adrian Solberg Akselsen i sulkyen. I de øvrige løpene som Odd Herakles vant, satt Tom Erik Solberg i sulkyen.

Ulsrud Tea har for eier Anita Wergeland, trener Ove Kenneth Karlsen og kusk Svein Ove Wassberg hatt en ny fantastisk sesong. Nesten 1,1 mill. innkjørt og syv seirer på nitten starter. I tillegg ble det syv annen og tre tredjeplasser. Seks av seirene ble tatt i V75. Den største seieren kom i NM for hopper på Sørlandet 20. juli. Ellers var

Ulsrud Tea annen i Jacob Meyers pokalløp og tredjehest i elitkampen på Solvalla.

Nye hester som etablerte seg i eliten var bl.a. Roli Eld som vant Østfoldpokalen, Trøndelagspokalen og Trygve Diskeruds minneløp. Han var også annenhest i Unionskampen på Färjestad. I innkjørte penger ble det i overkant av 1 mill. Stallkameraten Troll Solen var ikke mye dårligere med nesten 900.000 kr innkjørt og syv seirer på 22 starter. Seks av seirene ble tatt i V75. De to største seirene kom i Jäntungens lopp på Solvalla, Vintillatravet på Biri og L.H. Widdings æresløp på Forus. Lome Brage var sparsomt startet i 2019, men det ble fire seirer på syv starter i regi trener Anders Lundstrøm Wolden og kusk Erlend Rennesvik. I april mnd. vant Lome Brage både Jacob Meyers pokalløp og Moe Odins æresløp. DNTs 5-åringsløp ble avvirket på Biri 12. oktober. Her vant Rive Ruska med Dag Sveinung Dalen hoppeavdelingen og Troll Sterk Viking med Øystein Tjomsland i sulkyen vant åpen klasse.

VARMBLODS

3-ÅRINGER

Custom Colt tilhørende Henry Rorgemoen fra Skien tjente klart mest og vant det største løpet i 2019. Med Svein Ove Wassberg i sulkyen vant Custom Colt Finn-Tack Norsk Travkriterium på Bjerke 8. september. Med Eirik Høitomt i sulkyen ble det seier i Hans Petter Tholfsens minneløp på Jarlsberg 18. mai. Eirik Høitomt vant også en kvalifisering til Breeders' Crown i Ørebro 11. april med Custom Colt. Custom Colt vant totalt fem løp på tretten starter og det ble over 1,3 mill. innkjørt (1.323.710). Lady Ann tilhørende Stall Sving startet kun fem ganger, men hun vant det største løpet, Finn-Tack Norsk Travkriterium hoppeavdeling, for sin trener/ kusk Erlend Rennesvik.

Deep Sea Candy tilhørende Bente Hvidsten fra Alversund hadde en fantastisk sesong. I regi Gaute Lura ble det seier i Support Justice æresløp – DNTs auksjonsløp samt i hoppeavdelingen av Prinsesse Märtha Louises pokalløp på Biri. Hun var også annenhest i Hans Petter Tholfsens minneløp på Jarlsberg. Svein Ove Wassberg var fast kusk gjennom sesongen. Partyman med trener Geir Flåten i sulkyen tok seg av Tamin Sandys æresløp på Leangen 22. juni. Prinsesse Märtha Louises pokalløp på Biri 27. juli ble vunnet av Alpha Scarlet R.R., i sulkyen satt Kristian Malmin. Trener var Trond Anderssen.

Benn Orres minneløp i Drammen 10. august tok Sassy Girl og Ole Johan Østre seg av. Norsk Trav Oaks på Momarken 19. oktober ble vunnet av Sabrina Frecel og Magnus Teien Gundersen. Trener var Geir Vegard Gundersen, som også var trener av Iggy B.R. da denne vant DNTs Høstfinale på Jarlsberg 9. november. Igjen satt sønnen Magnus Teien Gundersen i sulkyen. Iggy B.R. avsluttet 3-års sesongen strålende med to V75 seirer. Det ble seier i kval. (Bjerke 16. november) og finale av Klass II på Solvalla annen juledag. Golden Dream M.E. med Noralf P. Brækken i sulkyen tok seg av Bergen 3-års Festival 26. okt. Ekvipasjen var også annenhest i EM for 3-åringer på Vermo 12. oktober.

4-ÅRINGER

Geir Vegard Gundersen-trente Hillary B.R. er fortsatt ubeseiret etter 4-årssesongen. Denne sesongen ble det seks seirer på seks starter og 2.479.236 kr innkjørt. Alle seks seirene ble tatt med sønnen, Magnus Teien Gundersen, i sulkyen. Etter femten starter er Hillary B.R. fortsatt ubeseiret. Hillary B.R. vant det aller største løpet for hoppene, Tipster Norsk Travderby hoppeavdeling. I tillegg vant hun bl.a. finalen av Champion Jarlsberg Grand Prix hoppeavdeling og DNTs Hoppechampionat på Forus.

Stallvenninnen Blueridge Sun vant fire av ti løp og tjente 852.000 kr. Hun tok seg blant annet av Nils Brekkes pokalløp i Drammen og Oaks-Revansjen på Momarken. Også i disse løpene var Magnus Teien Gundersen kusk. Blueridge Sun var også tredjehest i Tipster Norsk Travderby hoppeavdeling.

Geir Vegard Gundersen hadde også to av de aller beste hingstene/vallakene i årgangen. Max Brady som vant fire løp på åtte starter tjente 2.550.070 kr. Det ble seier i Tipster Norsk Travderby og i finalen av Champion Jarlsberg Grand Prix. Stallkameraten Noble Superb vant tre løp på elleve starter og tjente 1.233.069 kr. Den største seieren kom i Stavangerløpet på Forus. Noble Superb var også tredjehest i Tipster Norsk Travderby.

Frode Hamre hadde også et lass med gode 4-åringer i 2019. Bl.a. Rebella Matters som vant fem løp på seksten starter og tjente 1.363.880 kr. Hun var også annenhest i Tipster Norsk Travderby hoppeavdeling. Mange seire og mye penger ble det også på M.S. Triple J. og Patent Leather. Thankful som er trent av Øystein Tjomsland hadde også en flott sesong selv om det ble kun en seier. Seieren kom i DNTs Høstfinale på Sørlandet i den nest siste starten for året der hun også slo hingstene. I den siste starten for året var Thankful annenhest i hoppeavdelingen av Axel Jensens minneløp. Innkjørt i 2019 ble det

nesten 600.000 kr. Catherine's Chevy med Eirik Høitomt i sulkyen tok seg av DNTs 4-års løp på Jarlsberg 18. mai. Wanda Classic og Kristian Malmin vant Haukås-løpet i Bergen 1. juni. Jackson Avery vant under sesongen syv av elleve løp, blant annet Holm Holmsens minneløp på Momarken 29. juni. I tillegg satte han Norgesrekord for 4-åringer på Färjestad 29. juli da han travet 1.13,4 med voltstart over 2140 m. I sulkyen satt alltid treneren Erlend Rennesvik. S.K.'S Mystic Titan som var trent av Kjetil Roe hadde også en veldig sterk sesong. Hele syv seirer på atten starter og 523.000 kr innkjørt. Den største seieren kom i H.K.H. Kronprins Haakons pokalløp i Drammen 10. august. Eye Of The Tiger var sparsomt startet i år. Tre seirer på fem starter, men han var annenhest i Tipster Norsk Travderby.

ELDRE

Looking Superb og Valokaja Hindø var begge oppstallet og trent av den franske stjernetreneren J.M. Bazire i 2019-sesongen. Begge hestene vant i løpet av året flere løp og tjente store penger på de franske banene. Best var Looking Superb som avsluttet meget fort i Prix d'Amérique og var knepent slått til annen. Looking Superb vant tre løp på 20 starter og tjente hele 4.813.309 kr. I tillegg ble det fire annen og tre tredjeplasser. Den største seieren kom i Prix de L'Atlantique på Enghien 20. april. Looking Superb var også deltaker i Elitloppet. Her var han tredjehest i forsøket. Valokaja Hindø vant fire løp på atten starter. I tillegg ble det tre annen og tre tredjeplasser. Mye penger tjente han også, hele 2.778.649 kr. Den største seieren kom i Prix Jean-Luc Lagardere på Enghien 13. august. Valokaja Hindø var også med i Tipster Oslo Grand Prix hvor han avsluttet flott til tredje. Cokstile vant tre løp i februar/mars. Bl.a. seier i Steinlagers æresløp med Lars Anvar Kolle i sulkyen. Tre måneder senere satte han norgesrekord over sprintdistanse på Sørlandet. Vinnertiden 1.11,7 over 1660 m. Cokstile ble like etter solgt til italienske eiere og for de nye eierne vant Cokstile fem løp på tolv starter. To av triumfene kom i storløps-sammenheng. I tillegg ble det tre annenplasser. Totalt tjente hesten over 2,3 mill gjennom året.

Her hjemme hadde 9-årige Gigant Invalley en kjempe-sesong med åtte seirer på fjorten starter og nesten 1 mill. innkjørt. Det ble seier i Klosterskogen Grand Prix på Klosterskogen påskeaften. På Bjerke vant han finalen av Energima Cup OGP helga og han seiret også i Big Noon-pokalen på Axel Jensen-dagen. Desserud-traveren vant også Kniksens æresløp i Bergen. Derbyvinneren fra 2018 Gretzky B.R. var sparsomt startet i 2019, men det ble fire seirer på åtte starter. Gretzky B.R. åpnet året med å vinne Kai Eriksens minneløp på Bjerke 6. april. Deretter vant han Habibs minneløp på Klosterskogen 20. april og Champion 5-års elite på Jarlsberg 18. mai. Den fjerde starten var i selveste Tipster Oslo Grand Prix og her avsluttet han flott til fjerde. To uker senere vant han et større 5-års løp i V75 på Leangen.

Trønderen Moni Viking hadde også en flott sesong i 2019 selv om det ble med bare ni starter. Han vant fire av ni løp og tjente rett over 700.000 kr, mesteparten under vintermeetinget i Frankrike. Ferrari B.R. var også sparsomt startet i 2019, men det ble seier i NM på Biri 27. juli og Ove Wassbergs æresløp i Bergen 1. juni. Av de eldre hoppene var det to som skilte seg klart ut. Madelen L.T.C. var blant de to beste i ni av seksten starter. Seks seire og tre annenplasser, og i innkjørte penger ble det 763.422. Alle seks seirene ble også tatt i V75 løp. Madelen L.T.C. vant NM for hopper på Biri 27. juli og på Bjerke vant hun Johs Thues løp og finalen av Sølvdivisjonen. Calina var den andre hopen som hadde en toppsesong. Hun var annenhest i Lovely Godivas minneløp på Åby 27. april og tredjehest i NM for hopper på Biri 27. juli. To starter som innbrakte neste 220.000 kr. Calina ble sendt til Frankrike sent på høsten og her imponerte hun i tre starter på Vincennes i november/desember. En seier, en annen og en tredjeplass på tre starter og over 650.000 kr innkjørt.

KUSKER, RYTTERE OG TRENERE

Eirik Høitomt er fortsatt «sjefen». 225 seirer på norske baner var en forbedring av seiersantallet fra året før. Avstanden til hovedutfordreren, Dag Sveinung Dalen, ble imidlertid mindre. Dalen økte med nøyaktig femti seirer fra året før, og manglet kun tre seirer på å passere 200 seirer i løpet av sesongen. Trippelen ble fullbyrdet av Åsbjørn Tengsareid, og var dermed nøyaktig lik som året før. Også han forbedret sitt seierstall sammenlignet med året før. Også Tom Erik Solberg og Vidar Høp rundet 100 seirer. Fra sin base i Bergen manglet dessuten Svein Ove Wassberg kun to seirer på å passere det antallet seirer.

Stallmenn, monté og amatører

Magnus Teien Gundersen var igjen suveren blant stall-folket, og ble den femte mestseirende kusk i norske løp. Med suksess i flere storløp var det kun Høitomt og Dalen som kjørte inn mer penger til hesteeierne enn unggutten fra Nittedal. Adrian Solberg Akselsen forsvarte lett sin annenplass på statistikken til tross for et nesten to måneders skadeavbrekk på sommeren. Et av 2019s store utropstegn i kuskesetet var 21-årige Bjørn Steine. Han ble nummer tre på landstatistikken med sine 35 seirer. Blant montérytterne forsvarte Helene Kolle sitt lands-championat fra året før med det samme seiersantallet, 26 fulltreffere. Kristine Kvasnes, Siv Emilie Løvvold og Amanda Robertsen endte i denne rekkefølgen etter et jevnt nappetak om plassen bak suverene Helene Kolle. Som i alle de andre kategoriene forsvarte også Thomas Mjøen sin posisjon på toppen av amatørlisten. Også han ble best tross skadeavbrekk. Etter å ha tatt to seirer den 21. oktober var ulykken ute på tampen av løpsdagen, og sesongen var over med over to måneder igjen av året. Jørn Bjaanes klatret opp på annenplass, mens Mats Gunnar Ringberg ble treer på landsstatistikken.

Trenere

Tre trenere skilte seg ut på landsstatistikken. Frode Hamre hadde noe dårligere tall enn året før, men forsvarte sin posisjon på toppen av statistikken. Bak Hamre byttet Geir Vegard Gundersen og Øystein Tjomsland plass. Begge hadde fantastiske sesonger med flere klassiske triumfer. Gundersen tok seg av begge Derbyløpene for varmblodshester med Hillary B.R. og Max Brady. For Tjomslands del var Norsjø Odins Derbydobbel i Sverige og Norge som imponerte mest. Firer på statistikken er nok en gang Trond Anderssen, og igjen er stallen sammen med Frode Hamres stall den som bidrar til flest starttilfeller. Henry Rorgemoen var suverent beste amatørtrener med Kriterieseier, og over 2,5 millioner innkjørt på sine hester.

MESTERSKAP 2019

Norgesmesterskap amatører Harstad

4. mai 2019

1. Mats Gunnar Ringberg
2. Vilde Marie Kals
3. Edvard Kristiansen

Norgesmesterskap damer Jarlsberg

31. mai og 2. juni 2019

1. Tina Lagesen
2. Elisabeth Storetvedt
3. Josefine Eilertsen

Norgesmesterskap kusker Leangen

21.-22. juni 2019

1. Erlend Rennesvik
2. Vidar Hop
3. Åsbjørn Tengsareid

Norgesmesterskap montérytttere

Drammen 10. august 2019

1. Johanne Ulrica Øveraasen
2. Kristine Kvasnes
3. Benedicte Bjørnstad

Norgesmesterskap stallansatte Bergen

17. august 2019

1. Hans Jørgen Eggen
2. Magnus Teien Gundersen
3. Ole-Christian Kjerner

Verdensmesterskap kusker i mai 2019

Sverige

Landschampion Eirik Høitomt representerte Norge i mesterskapet som ble avviklet i Sverige den siste uken i mai. I et rekordjevnt mesterskap innledet Eirik litt forsiktig i de første løpene, men meldte seg på for fullt da VM-sirkuset flyttet fra Solvalla til Lindesberg. Siden var han med i kampen om pallplassene resten av mesterskapet. Det ble dessverre litt stang ut den siste dagen, og han endte til slutt på femteplass sammenlagt. Kun få poeng fra pallen. Rick Ebbinge fra Nederland ble verdensmester, og fikk med seg USAs Yannick Gingras og arrangørlandets Ulf Ohlsson på seierspallen.

Europamesterskap stallansatte 2019

28. juni San Pardo, Mallorca

Europamesterskapet for stallansatte gikk av stabelen på San Pardo-banen i Palma på Mallorca. Per Vetle Kals representerte Norge, og endte sist i sammendraget. Europamester ble nederlandske Micha Brouwer. Sølvmedaljen gikk til belgiske Marc Moes, mens irske Jonathan Cowden sikret bronse.

HESTER I TRENING

Ved utgangen av 2019 står det totalt 5352 hester (443 færre enn ved utgangen av 2018) registrert på norske treningslister.

Av disse er 2633 varmblodshester (49,2 %). 2719 er kaldblodshester (50,8 %). Det er en helt lik fordeling mellom rasene som det også var ved utgangen av 2018.

2217 hester står i trening hos profesjonelle trenere (41,4 %), mens 3135 hester står i trening hos lisensinnhavere med amatørtrenerlisens (58,6 %). Det er en endring med et halvt prosentpoengs økning for profftrenerne kontra amatørtrenerne sammenlignet med utgangen av 2018.

1282 av varmblodshestene (48,7 %) trenes av profesjonelle trenere, mens 1351 varmblodshester (51,3 %) trenes av amatørtrenere.

For kaldblods er fordelingen 935 hester (34,4 %) hos profesjonelle trenere, mens 1784 kaldblodshester (65,6 %) trenes av trenere med amatørtrenerlisens.

HESTEVELFERD OG AVL

Avdeling for hestevelferd har ansvar for hestevelferden i travsporten gjennom reglementsutvikling og oppfølging, kontakt med de aktive og stevneveterinærer, kontroll av trenerstaller samt planlegging, koordinering og oppfølging av den løpende dopingkontrollen av hestene. I tillegg jobbes det tett med funksjonærene på alle baner for å sikre at hestevelferden, sikkerheten for de aktive, spille-sikkerhet og fair play ivaretas i travløp.

DNT har samarbeid med Antidoping Norge om doping-kontroll av kusker og ryttere. I tillegg til antidoping-arbeidet i travsporten bistår DNTs avdeling for hestevelferd Norsk Jockeyklubs antidopingarbeid, innebefattet dopingprøvetaking i og utenfor konkurranse.

KONTROLLVIRKSOMHET

DNTs avdeling for hestevelferd har videreført arbeidet fra tidligere år og har foretatt jevnlig stallbesøk hos trav- og galopp-trenerne, både amatører og profesjonelle, over store deler av landet. I tillegg har vi organisert utvidede doping-kontroller på forskjellige baner ved spesielle løpsdager. Under flere løpsdager har vi foretatt hovkontroller av hester som har deltatt i løp uten sko både før og etter løpet for å vurdere hovkvalitet og evt. skader.

I forbindelse med klasseløpsauksjonen ble det som tidligere år gjennomført individkontroll, og avdeling for hestevelferd var tilstede ved hele arrangementet for å følge opp hestene.

Totalt i 2019 ble det tatt 1429 dopingprøver på banene etter løp, 1223 av disse etter travløp og 206 prøver etter galopp-løp. I tillegg tok DNTs avdeling for hestevelferd 236 uanmeldte prøver (treningsprøver). Dopingprøvene gjennomgår forskjellige analyser, i tillegg til at en viss andel fryses ned for å kunne analyseres på et senere tidspunkt. Prøvene velges ut både risikobasert/planlagt og tilfeldig.

Uanmeldte stallkontroller, treningsprøver og utvidede dopingkontroller før/etter løp utføres av flere hensyn, her sjekker vi hvordan hestene fremstår, hvordan de behandles, trenes, føres og oppstalles for å danne oss et bilde av den generelle hestevelferden hos våre lisensierte trenere. Oppdages kritikkverdige forhold gir vi en tidsfrist for utbedring, og i graverende tilfeller rapporteres forholdet til Mattilsynet.

Treningsprøvene undersøkes for bruk av absolutt forbudte stoffer, det kontrolleres at trener overholder karenstider før løp, og at trener følger opp sportens bestemmelser om dokumentasjon (føring av helsekort) ved bruk av legemidler og behandlinger med karenstid. Det kontrolleres også at medisiner blir oppbevart forskriftsmessig.

KOMPETANSEHEVING

Representanter fra avdelingen har deltatt på foredrag og temakvelder om hestevelferd og antidopingarbeid. I tillegg har vi vært representert på flere internasjonale møter om antidopingarbeid i tilsluttede komiteer og utvalg. Utveksling av informasjon og harmonisering av regelverk er sentrale områder det arbeides med internasjonalt.

FORSKNINGSSAMARBEID

DNT har samarbeidet/bidratt til forskningsprosjekt ved Norges Miljø og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) som omhandler plutselige dødsfall i banen og hjertelidelser hos hest.

SIKKERHETSSTALL

I samarbeid med de andre skandinaviske landene har avdeling for hestevelferd i 2019 jobbet med å utrede og igangsette arbeid med innføring av sikkerhetsstaller på enkelte baner. Hensikten er å forbedre sikkerheten rundt hestene som oppstalles på banene i forbindelse med løp, og i første omgang vil dette omfatte de største løpene på de største løpsdagene. Implementering vil skje i løpet av 2020.

REGELVERK, NYHETER OG ENDRINGER

DNTs forbuds- og karenstidsbestemmelser oppdateres fortløpende gjennom året og er samkjørt med de andre skandinaviske landene. For å motvirke utvikling av resistens mot livreddende antibiotika til mennesker og dyr, innførte de skandinaviske trav- og galopporganisasjonene en økning av karenstiden ved systemisk bruk av antibiotika fra 96 timer til 8 døgn med virkning fra 01.01.2019.

I begynnelsen av 2019 ble det meldt om enkelte tilfeller av Ekvint Herpesvirus og kverke, og det ble publisert løpende informasjon om smittesituasjonen og smitteforebygging.

I løpet av våren ble det internasjonalt rapportert om funn av CBD (cannabidiol) i dopingprøver fra flere hester, der årsaken ble sporet tilbake til fôret som ble gitt. På bakgrunn av dette valgte NEMAC (Nordic Equine Medication and Antidoping Committee) å innføre et midlertidig rapporteringsnivå for CBD i Norden.

Siste revidering av DNTs forbuds- og karenstidsliste er gjort 01.01.20, og den til enhver tids gjeldende liste er å finne på www.travsport.no/hestevelferd. Karenstider kan også søkes opp på www.vetapp.no.

FUNKSJONÆRER

Avdeling for hestevelferd har i løpet av 2019 gjennomført samlinger for dommere, plassjefer, startere og doping-kontrollører som er i funksjon på totalisatorbaner i Norge. Et gjennomgående tema for samtlige funksjonærgrupper

er like rutiner og forståelse for håndtering av regelverk, i tillegg til å sikre ivaretagelse av at hestevelferd, sikkerhet, spillesikkerhet og fair play ivaretas i travløp.

Det er videre gjennomført kurs for nye funksjonærer og dommere, og avdelingen har deltatt på Mattilsynets samling for landets stevneveterinærer.

HESTEHOLD

I 2019 ble det bedekt 685 (768) varmbloodshopper og 764 (830) kaldblodshopper. De mest brukte varmbloodshingstene var Maharajah (63), Born In The USA (51) og Orlando Vici (49). På kaldblodssiden topper Bork Odin (80), Moe Odin (69) og Odd Herakles (66). Antall registrerte føll pr. d.d. er 546 (551) varmbloodsføll og 497* (650) kaldblodsføll. Disse tallene kan enda stige litt. Bedekningstallene for 2019 viser en liten nedgang på kaldblods. Varmbloods tall vil stige, men det vil bli en reduksjon i antall bedekte varmbloods. Totalt er det så langt registrert 1449 bedekte hopper i 2019 mot 1601 i 2018. 110 (111) varmbloodshingster og 64 (61) kaldblodshingster ble brukt under bedeknings-sesongen 2019. DNT hadde registrert 40 avlsstasjoner, 8 seminstasjoner og 81 mottaksstasjoner.

(*Grunnet sen rapportering på en del hopper bedekt i utlandet øker normalt dette antallet – i 2019 økte det med cirka 31 hopper).

AVLSVURDERING I SAMARBEID MED NORSK HESTESENTER

Varmblood:

- 27. mars, Bjerke: 5 hingster fremvist for avls-vurdering, 3 hingster til teoretisk vurdering, samt 5 nye hingster vurdert og godkjent for importsæd.
- 6. november, Bjerke: 5 hingster fremvist for avls-vurdering.

Kaldblod:

- 11.-12. oktober, Biri: Det var meldt 12 hingster til kåring. Av disse var det en som ikke møtte og en som ikke ble kåret, ti hingster ble totalt kåret.
- 24.-26. oktober, Wången, Sverige: 10 hingster fremvist – 10 kårede.

BEDEKNINGSLISTER

Bedekninger innrapporteres hver måned, bedekninger blir fortløpende registrert i sportssystemet og på «Min Side» av hingsteholderene.

DNTs ELITEAVLSHOPPE

I 2012 ble hedersbevisningen DNTs Eliteavlshoppe

innført. I 2019 ble fjorten nye hopper utnevnt (ni kaldblods og fem varmbloods). Bokli Oda, Brenne Jærva, Frøken Kia, Minti, Sunnmørsjenta, Tangen Pia, Tripså, Voje Vira og Ylblea er de ni kaldblodshoppene. Camargue I.T. (IT), Fachi (S), Isabella Knick (S), Netherlee Way og Tresokay (US) er varmbloodshoppene som ble tildelt den gjeve tittelen under en seremoni i forbindelse med Klasseløpshelgen 2019.

EIERSKIFTER

Det har blitt registrert 4556 (4986) eierskifter.

EKSPORT OG IMPORT

Det ble eksportert 215 (199) hester og importert 183 (179).

FORELESNINGER/REISER/MØTER

I februar 2019 arrangerte DNT Oppdretterseminar på Thon Hotel Linne med ca. 90 deltakere.

FØDSELSMELDINGER

Det ble sendt ut 1449 (1615) fødselsmeldinger. DNT lanserte i desember 2019 digital fødselsmelding. Nå trenger man ikke lenger fylle ut og levere føllregistrering via papir og post. Fra og med 2020 vil dette foregå i DNTs kundeportal – Min Side – i en digital fødselsmelding. Her kan oppdretter enkelt logge seg på og få tilgang til å levere meldingen.

HESTER PÅ TRENINGSTILLATELSE

I 2019 ble det registrert 448 (433) treningstillatelser. Det ble utstedt 312 (319) treningstillatelser for trening i utlandet og 136 (114) treningstillatelser for trening i Norge.

HESTEPASS

Vi har i 2019 utstedt 1155 (1266) hestepass, 77 (83) duplikatpass, 63 (81) midlertidig ID-dokument.

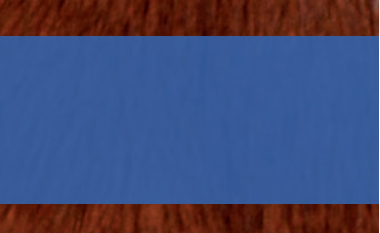
HINGSTEKATALOG FOR KALDBLODS

Produksjon er gjort i samarbeid med Sverige og IT-Rikstoto.

INNAVL

Vi ser med stor uro på innavlen på kaldblodssiden. Sammen med NMBU, NHS, ST og Norsk/Svensk kaldblodskomiteé fortsetter samarbeidet for å forsøke og forbedre situasjonen. Problematikken knyttet til innavlsutviklingen er hovedelementet i den nye avlsplan for kaldblodshester. I ny avlsplan ligger det forslag på konkrete tiltak som har som målsetning å senke innavlsgraden i populasjonen.

KLASSELØPSAUKSJONEN

Auksjonen i 2019 var den 20. ende i rekken, og ble avholdt over to kvelder, fredag 6. september og lørdag 7. september. 121 varmblods- og 75 kaldblodshester var påmeldt, totalt 196 hester fordelt med 99 hester fredag og 97 lørdag. 10 strykninger. Til sammen ble 140 hester notert solgt til en samlet sum av kr 13 193 000,-.

Dyreste varmblod på auksjonen var Tecumseh og Trixton Frecel som begge kostet kr 420.000. Dyreste kaldblod på auksjonen var Ksar som ble solgt for kr 300.000,-. Snittprisen endte på kr 94 236,-. Splittet på rase ble snittprisen på kr 114 131,- for varmblodshestene og kr 57 286,- for kaldblodshestene. Den noe mer interessante medianprisen havnet på henholdsvis kr 75 000,- for varmblodshestene og kr 45 000 for kaldblodshestene.

LEIEAVTALER

Det ble i 2019 registrert 133 (134) leieavtaler.

NAVNEENDRINGER

I 2019 ble det foretatt 54 navneendringer på hest.

STALLNAVN

Det ble i 2019 registrert 197 (216) stallnavn.

TOLLDEKLARERING OG STARTHESTER

DNT deklarerer alle konkurransehester som passerer grensen. Både import og eksport deklarerer inn i tollverkets datasystem. Vi har i 2019 deklarerert 1397 (1626) konkurransehester fra utlandet (hovedsakelig fra Sverige, Danmark og Finland). Vi har også deklarerert 1909 (1861) starter av norske hester til utlandet, hovedsakelig i Sverige.

ÅRETS OPPDRETTERBRAGD

Oppdretterbragden ble tildelt en oppdretter som har utmerket seg i meldingsåret med oppdrett som har prestert ekstraordinært. Det er avlskomitéen som utpeker vinneren. Årets oppdretterbragd ble tildelt Ingar Hagen med en fantastisk annenplass til Looking Superb i Prix d'Amerique, 4-åringen Noble Superb som var tredje i Norsk Travderby og tjente over 1,2 mill. kroner og nesten 6,5 mill. innkjørt på 115 starter på hele sitt oppdrett i 2019.

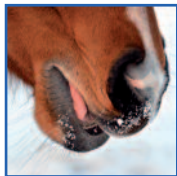
**DET NORSKE TRAVSELSKAP
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2019	2018
Tilskudd Norsk Rikstoto	1	76 909 173	86 186 000
Innbetalte premier	2, 20	177 324 966	190 498 431
Innbetalte oppdretterpremier	2, 20	21 278 996	22 859 810
Innskudd premiesjansen		4 752 000	6 795 450
Innskudd klasseløp og auksjonsløp		10 777 355	10 579 500
Premiefond Norsk Rikstoto	2	3 188 630	9 000 000
Gevinst v/avgang anleggsmidler		0	3 184 797
Andre inntekter	3	17 965 000	20 888 965
Sum driftsinntekter		312 196 120	349 992 953
Utbetalte premier	2	214 549 500	233 656 000
Utbetalte oppdretterpremier	2	26 062 740	28 450 730
Premiefond Norsk Rikstoto	2	0	1 000 000
Mønstringsløp	5	9 908 000	14 248 000
Arrangementstilskudd storløp	20	2 740 000	2 740 000
Andre arrangementstilskudd	20	1 457 116	1 835 419
Diverse tilskudd	4	6 614 057	6 451 096
DU midler - nyinvesteringer		1 000 000	1 000 000
Reisetilskudd hester/kusker V75, V76, V65		2 442 325	2 897 815
Personalkostnader	6, 7	18 196 708	20 528 070
Ordinære avskrivninger	9	1 876 836	1 836 031
Andre driftskostnader	6, 8, 20	30 026 359	31 438 886
Sum driftskostnader		314 873 641	346 082 048
Driftsresultat		-2 677 522	3 910 905
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt fra selskap i samme konsern	10	45 150	74 616
Renteinntekter		339 090	336 227
Andre finansinntekter		267 275	243 122
Nedskrivning av finansielle eiendeler		3 000 000	0
Rentekostnader		1 104 100	1 580 676
Andre finanskostnader		288 742	407 210
Resultat av finansposter		-3 741 327	-1 333 922
Årets resultat		-6 418 849	2 576 983
Overføringer			
Overført egenkapital	11	-6 418 849	2 576 983
Sum overføringer		-6 418 849	2 576 983

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
BALANSE PR. 31.12.**

EIENDELER	Note	2019	2018
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar o.l.	9	11 665 891	6 065 545
Sum varige driftsmidler		11 665 891	6 065 545
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	12	58 517 350	61 517 350
Investering i aksjer og andeler	12	527 500	527 500
Lån til foretak i samme konsern	10	8 024 000	31 625 415
Lån til forbund / lag	13	1 820 000	1 820 000
Andre investeringer		105 000	105 000
Sum finansielle anleggsmidler		68 993 850	95 595 265
Sum anleggsmidler		80 659 741	101 660 810
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Fordringer datterselskap	10	194 427	165 446
Fordring Norsk Rikstoto	14	17 344 118	34 031 300
Andre kortsiktige fordringer	15	1 128 802	941 399
Sum fordringer		18 667 348	35 138 146
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	16	1 169 256	1 136 279
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		1 169 256	1 136 279
Sum omløpsmidler		19 836 604	36 274 424
SUM EIENDELER		100 496 345	137 935 234

**DET NORSKE TRAVSELSKAP
BALANSE PR. 31.12.**

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2019	2018
EGENKAPITAL			
Øremerket egenkapital	11	760 269	760 269
Annen egenkapital	11	28 900 806	35 319 655
Sum egenkapital		29 661 075	36 079 924
GJELD			
Annen langsiktig gjeld			
Diverse fond i mellomregning	17	6 634 406	4 760 128
Gjeld til kredittinstitusjoner	18	0	27 600 000
Øvrig langsiktig gjeld	19	15 000 000	16 000 000
Sum langsiktig gjeld		21 634 406	48 360 128
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	18	21 144	16 015
Leverandørgjeld		9 732 282	1 595 314
Hesteeierinnskudd		14 102 150	13 539 355
Skyldige premier		12 812 760	18 693 826
Skyldige oppdretterpremier		628 743	688 675
Avsatte DU-midler		896 500	687 500
Skyldige offentlige avgifter		1 141 922	1 316 637
Gjeld datterselskap	10	117 480	262 029
Annen kortsiktig gjeld	6, 21	9 747 883	16 695 832
Sum kortsiktig gjeld		49 200 864	53 495 183
Sum gjeld		70 835 270	101 855 311
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		100 496 345	137 935 234

Oslo, 24. april 2020
Styret i Det Norske Travselsskap

Knut Weum
Styreleder

Ingolf Herbjørnrød
Nestleder

Cecilie H. Andersson
Styremedlem

Kristin O. Brækken
Styremedlem

Torstein Grande
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes rep.

DET NORSKE TRAVSELSKAP KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
+/- Resultat før skattekostnad	- 6 418 849	2 576 983
- Periodens betalte skatt	0	0
+ Ordinære avskrivninger	1 876 836	1 836 031
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	3 729 415	3 184 797
+ Nedskrivning finansielle anleggsmidler	3 000 000	0
+/- Overført fra premiefond NR	3 188 630	9 000 000
+/- Endring fordringer baner og hesteeiere	2 670	3 324 081
+/- Endring fordring Norsk Rikstoto	16 687 182	1 767 115
+/- Endring leverandørgjeld	8 136 968	- 283 934
+/- Endring hesteierinnskudd	562 795	197 343
+/- Endring skyldige premier	- 5 881 066	- 1 771 597
+/- Endring skyldige oppdretterpremier	- 59 932	- 678 203
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	- 10 843 919	6 015 519
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	13 980 730	25 168 135
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	- 7 477 183	- 4 016 850
+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler	0	- 376 500
+ Innbetalinger ved salg av andre investeringer	24 000 000	2 500 532
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	- 30 000
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	16 522 817	- 1 922 818
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	0
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	- 28 600 000	- 1 200 000
- Utbetaling lån til selskaper	- 3 500 000	- 1 300 000
+/- Endring i interne mellomværende	1 624 301	- 21 803 584
+/- Netto endring trekk konsernkonto, Norsk Rikstoto	5 129	15
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	- 30 470 570	- 24 303 569
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	32 977	- 1 058 252
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	1 136 278	2 194 530
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12.	1 169 256	1 136 278

DET NORSKE TRAVSELSKAP NOTER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Inntektsføring av tilskudd og premier skjer i takt med aktiviteten. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Anleggsmidler nedskrives dersom det foreligger et verdifall som ikke anses å være av forbigående art.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Aksjer

Anleggsaksjer som er oppført i regnskapet er ført til kostpris. I de tilfeller der den virkelige verdien er lavere enn kostprisen og dette ikke er forbigående, er det foretatt nedskrivning.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Pensjonsordning

Selskapet har innkuddsbasert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

Note 1	Tilskudd fra Norsk Rikstoto	2019	2018
	Driftstilskudd	48 179 173	57 456 000
	Premietilskudd	28 730 000	28 730 000
	Sum	76 909 173	86 186 000

Det Norske Travselvskap har i en overgangsperiode for 2019 mottatt alle overføringer knyttet til Norsk Trav AS. Det inngås egen avtale mellom Norsk Rikstoto og Norsk Trav AS i 2020 som regulerer overføringer til Norsk Trav AS direkte. Andel tilskudd som vedrører Norsk Trav AS utgjør kr 4 240 000. Tilsvarende beløp er kostnadsført under driftstilskudd, andre driftskostnader.

Note 2	Premier	2019	2018
	Premiematrise fra NR	168 379 435	181 970 250
	Premier innbetalt fra banene	8 945 531	8 528 181
	Innbetalte premier	177 324 966	190 498 431
	Premier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	14 709 329	16 121 057
	Premier overført fra premiefond NR	2 846 991	8 035 716
	Innbetalte premier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	194 881 286	214 655 204
	Premier premiesjansen	3 960 000	5 699 500
	Premier finansiert av DNT	15 708 214	13 301 296
	Premier til hesteeiere	214 549 500	233 656 000

	2019	2018
Premier V75	86 901 000	91 678 000
Premier V76 / V75B	25 455 500	28 568 000
Premier hverdagstrav	102 193 000	113 410 000
Utbetalte premier	214 549 500	233 656 000

Antall kjøredager	446	472
Antall kjørte løp	3 514	3 815

	2019	2018
Oppdretterpremier		
Oppdretterpremier premiematrise fra NR	20 205 532	21 836 430
Oppdretterpremier fra banene	1 073 464	1 023 380
Innbetalte oppdretterpremier	21 278 996	22 859 810
Oppdretterpremier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	1 765 119	1 934 527
Oppdretterpremier overført fra premiefond NR	341 639	964 285
Innbetalte oppdretterpremier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	23 385 754	25 758 622
Oppdretterpremier premiesjansen	792 000	1 095 950
Oppdretterpremier finansiert av DNT	1 884 986	1 596 158
Utbetalte oppdretterpremier	26 062 740	28 450 730

Overført totalt fra premiefond Norsk Rikstoto	3 188 630	9 000 000
Overført totalt til premiefond Norsk Rikstoto	0	1 000 000

Note 3	Andre inntekter	2019	2018
	Reise- / løpstilskudd V75, V76 og V65	2 520 300	2 922 933
	Startgebyr V75 og øvrige løp	0	2 493 300
	Mva kompensasjon	2 513 621	3 116 707
	Inntekter avl og sertifisering	6 880 972	5 859 362
	Inntekter sport	2 563 280	2 734 286
	Inntekter auksjon	1 852 926	2 055 340
	Andre inntekter	1 633 901	1 707 037
	Sum	17 965 000	20 888 965

Note 4	Diverse tilskudd	2019	2018
	Løpsbidrag lokalkjøringer / hestens dag	1 234 200	929 119
	Tilskudd premiekjøringer	468 295	456 196
	Premiekjøring Nord-Norge	730 508	642 727
	Adm.bidrag forbund / lag	1 400 000	1 400 000
	Banebidrag	2 365 000	2 375 000
	Ungdomstrav og fagsamlinger	416 055	648 054
	Sum	6 614 057	6 451 096

Note 5	Mønstringsløp	2019	2018
	Utbetalte premier mønstringsløp	8 240 000	6 216 000
	Avsetning til premiesjansen	1 668 000	4 032 000
	Ekstraordinær avsetning til premiesjansen	0	4 000 000
	Sum	9 908 000	14 248 000

Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

Lønnskostnader	2019	2018
Lønninger	13 709 757	15 622 383
Arbeidsgiveravgift	2 043 925	2 429 457
Pensjonskostnader	905 852	999 259
Andre ytelser	1 245 605	1 161 164
Andre personalkostnader	291 569	315 807
Sum	18 196 708	20 528 070

Antall årsverk sysselsatt

Administrasjon	14,5	19,5
Forbundssekretærer	3,6	3,6
Sum	18,1	23,1

Ytelser til ledende personer

	Generalsekretær	Styret
Lønn og honorar*	1 008 336	580 000
Andre godtgjørelser	45 875	655 233
Pensjonsutgifter	75 648	

*Generalsekretær har en årslønn på 995 000, og har en avtale om etterlønn i 9 måneder ved fratredelse.

Revisor

Kostnadsført til revisor fordeles på følgende måte:

Lovpålagt revisjon, inkl konsernrevisjon	250 000
Annen bistand inkl attestasjonstjenester	335 356

Note 7 OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet avviklet den ytelsesbaserte pensjonsordningen i 2011. Selskapet har nå en innskuddsbasert pensjonsordning som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon (OTP).

Note 8	Andre driftskostnader	2019	2018
	Ponni rekruttering	595 533	763 524
	Blodtyping hester	1 093 478	1 304 979
	Driftstilskudd	7 290 000	4 359 900
	Travskole	687 000	978 500
	Andre bidrag	986 876	1 713 647
	Husleie	1 516 790	1 499 694
	Kontorkostnader	2 973 109	3 062 440
	Forsikringer	924 128	977 345
	Datakostnader	489 662	845 024
	Reisekostnader	1 589 158	2 014 473
	Møtekostnader	972 572	1 145 371
	Markedsføring, div. aktiviteter	1 894 200	1 845 839
	Honorarer revisjon og bistand	585 356	451 875
	Honorarer juridisk bistand og andre tjenester	3 151 592	9 072 599
	Tap på fordringer / erstatninger	4 092 381	107 807
	Andre driftskostnader	1 184 524	1 295 869
	Sum	30 026 359	31 438 886

Lån til Bergen Travpark AS kr 2 729 415 og Norsk Travsportsenter AS kr 1 000 000 er ført som tap på fordringer som følge av gjeldssanering i begge selskapene.

Note 9 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

	Driftsløsøre, inventar o.l.	Datautstyr, programvare	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2019	493 753	9 195 757	9 689 510
Tilgang kjøpte driftsmidler	50 625	7 426 558	7 477 183
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2019	544 378	16 622 315	17 166 693
Avskrivninger 01.01.2019	311 516	3 312 454	3 623 970
Årets avskrivninger	96 719	1 780 117	1 876 836
Årets nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2019	408 235	5 092 571	5 500 806
Bokført verdi 31.12.2019	136 143	11 529 744	11 665 891
Årets avskrivninger	96 719	1 780 117	1 876 836
Økonomisk levetid	3-10 år	3-5 år	
Avskrivningssatser	10-33 %	20-33 %	

Note 10	Mellomværende med selskap i samme konsern m.m.	2019	2018
	Renteinntekter		
	Sørlandets Travpark AS	45 150	0
	Norsk Travsportsenter AS	0	6 691
	Bergen Travpark AS	0	67 925
	Sum	45 150	74 616
	Lån til foretak i samme konsern		
	Bjerke Travbane Eiendom AS	0	24 000 000
	Bjerke Travbane AS	3 364 000	3 596 000
	Sørlandets Travpark AS	3 500 000	0
	Bergen Travpark AS	0	2 729 415
	Norsk Travsportsenter AS	0	1 000 000
	Norsk Trav AS	1 160 000	300 000
	Sum	8 024 000	31 625 415
	Herav forfall senere enn 1 år fra balansedato	4 804 000	5 036 000

Fordring på datterselskap	2019	2018
Bjerke Travbane Eiendom AS	0	11 292
Norsk Travsportsenter AS	0	6 691
Sørlandets Travpark AS	106 993	59 395
Bergen Travpark AS	87 434	88 068
Sum	194 427	165 446
Sum fordringer selskap i samme konsern	8 263 577	31 865 477
Gjeld til datterselskap		
Bjerke Travbane Eiendom AS	85 021	214 304
Sørlandets Travpark AS	32 459	47 725
Bergen Travpark AS	0	0
Sum	117 480	262 029
Sum gjeld selskap i samme konsern	117 480	262 029

Note 11 Egenkapital

	Øremerket egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2018	760 269	35 319 655	36 079 924
Årets resultat			
Overført annen egenkapital		-6 418 849	-6 418 849
Egenkapital 31.12.2019	760 269	28 900 806	29 661 075
Øremerket egenkapital	2019	2018	
Forskning	16 970	16 970	
Kursvirksomhet	150 000	150 000	
Fond for tilsluttede selskaper	593 299	593 299	
Sum	760 269	760 269	

Note 12 Aksjer og andeler

Datterselskap	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi
Norsk Travsportsenter AS	Bjerke, Oslo	100,0 %	100,0 %	0
Norsk Trav AS	Bjerke, Oslo	100,0 %	100,0 %	3 999 000
Bergens Traverbane AS	Bergen	93,0 %	93,0 %	15 000 000
Bjerke Travbane Eiendom AS	Bjerke, Oslo	89,0 %	89,0 %	36 518 350
Bergen Travpark AS	Bergen	77,5 %	77,5 %	0
Sørlandets Travpark AS	Kristiansand	60,0 %	60,0 %	3 000 000
Sum				58 517 350

Aksjene til Bjerke Travbane AS ble overdratt til Norsk Trav AS 01.07.2019.

Aksjene til Norsk Travsportsenter AS er planlagt overdratt til Bjerke Travbane Eiendom AS i 2020.

Andre selskap

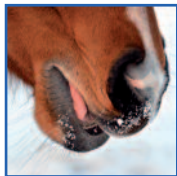
Momarken Toto AS	Mysen	7,5 %	7,5 %	1 000
Nye Bodø Travbane AS	Bodø	3,0 %	3,0 %	376 500
Sum				377 500

Tilknyttede selskap

Rissa Hestesportsenter AS	Rissa, Fosen	25,0 %	25,0 %	150 000
Sum				150 000

Note		2019	2018
Note 13	Lån til forbund / lag		
	Totonor AS	1 000 000	1 000 000
	Haugaland Travlag	770 000	770 000
	Leangtravets Eiendom AS (Div lån til travselskap / forbund)	50 000	50 000
	Sum	1 820 000	1 820 000
Note 14	Fordring Norsk Rikstoto		
	Konsernkonto Norsk Rikstoto	3 106 471	16 325 158
	Fordringer	14 237 647	17 706 142
	Sum	17 344 118	34 031 300
<p>Det er opprettet et flerkontosystem hvor Norsk Rikstoto er innehaver av hovedkonto mot bank. Deler av Det Norske Travselskaps bankinnskudd inngår i flerkontosystemet til Norsk Rikstoto, og er klassifisert som fordring Norsk Rikstoto i regnskapet. Deltakerne i kontosystemet er solidarisk ansvarlige overfor banken.</p>			
Note 15	Andre kortsiktige fordringer		
	Forskuddsbetalte kostnader	309 888	131 346
	Andre fordringer	818 915	810 053
	Sum	1 128 802	941 399
Note 16	Bankinnskudd og bundne midler		
	Bundne midler skattetrekk	752 353	835 107
	Bundne midler fond	185 871	184 247
	Bankinnskudd Hesteeiere.no	177 134	77 840
	Kontingent travlag	53 898	39 085
	Sum	1 169 256	1 136 279
Note 17	Diverse fond i mellomregning		
	DNTs Understøttelsesfond	3 458 213	4 053 269
	Avlsfond	2 369 100	0
	Axel Jensens Fond	63 799	63 794
	Lars Laumbs Fond	12 000	12 000
	Jacob Meyers Fond	85 593	84 819
	Karsten Buers Fond	187 640	185 123
	Johs Thues Fond	100 295	100 294
	DNTs støttefond for travtrenere	177 766	100 829
	Garanti innskudd trenere	180 000	160 000
	Sum	6 634 406	4 760 128
Note 18	Gjeld til kredittinstitusjoner		
	Langsiktig gjeld		
	Nedbetalingslån DNB	0	27 600 000
	Sum	0	27 600 000
	Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	0	12 000 000
	Annen bankgjeld	2019	2018
	Kassekreditt DNB	21 144	16 015
	Betalingsgaranti i favør av Skatt Sør	550 000	550 000

Selskapet har en kortsiktig rammekreditt på 8 000 000 i DNB. Som sikkerhet for kreditt har DNB tatt pant i Det Norske Travselekskaps aksjer i Bjerke Travbane Eiendom AS.

	2019	2018
Bokført verdi av pantsatte aksjer	36 518 350	36 518 350

Note 19 Øvrig langsiktig gjeld

	2019	2018
Norsk Rikstoto (Refinansiering Bergen Travpark AS)	15 000 000	15 000 000
Norsk Rikstoto (Refinansiering Totonor AS)	0	1 000 000
Sum	15 000 000	16 000 000
Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	5 000 000	10 500 000

Note 20 Omsetning mellom konsernselskaper

	Salg til nærstående parter	Kjøp fra nærstående parter
Datterselskap	2 526 953	11 129 811
Sum	2 526 953	11 129 811

Note 21 Annen kortsiktig gjeld

	2019	2018
Hesteeiere.no	176 650	77 588
Feriepenger	1 200 256	1 452 196
Premiesjansen	5 042 450	8 126 450
Premiefond NR	0	1 000 000
Påløpte kostnader	1 416 979	4 078 418
Gjeld til baner og hesteeiere	1 068 889	1 066 219
Annen kortsiktig gjeld	842 660	894 961
Sum	9 747 883	16 695 832

Note 22 Lån og sikkerhetsstillelse til nærstående parter

DNT har kausjonert til fordel for Nye Bodø Travbane for et lån i Nordea Bank med kr 8 000 000, samt dekning av en eventuell gjenstående saldo etter utbetaling av tilskudd fra Bodø DA og refundert mva. Lånet reduseres ved innbetaling av DA-midler og mva-refusjon. Kausjonsansvaret reduseres tilsvarende, og er pr 31.12.2019 på kr 268 225. Et eventuelt restlån må betjenes av det årlige driftstilskuddet fra DNT på kr 500 000.

Videre har DNT en negativ pantsettelse. Det vil si at de ikke kan foreta større investeringer, låneopptak, pantsettelse eller salg av aktiva på over kr 10 000 000 uten samtykke fra DNB.

Aksjene i Bjerke Travbane Eiendom AS er stillet som sikkerhet for ethvert mellomværende. Aksjene er pr 31.12.2019 bokført til kr 36 518 350.

Note 23 Finansiell risiko

Fram til tidspunktet for avleggelse av regnskapet, har det vært usikkerhet knyttet til de økonomiske konsekvensene som følge av koronautbruddet. Alle idrettsarrangementer, herunder trav- og galopppløp ble stoppet av myndighetene med virkning fra 12. mars 2020. Etter avklaring med Helsedirektoratet og de kommuner der de enkelte totalisatorbaner er hjemmehørende, har travsporten fått tillatelse til å starte opp virksomheten med totalisatorkjøringer uten publikum, under strenge smittevernbestemmelser, fra og med 19. april 2020.

Det ble tatt grep med omfattende permitteringer, både i DNT, dets tilhørende selskaper og de øvrige drifts- og eiendomsselskaper innen travsporten. De grep som ble foretatt, var ment for å sikre egenkapitalen i 2020.

Ved avleggelsen av regnskapet er den finansielle risikoen redusert betydelig. Dette kan imidlertid forandre seg, avhengig av utviklingen i smittesituasjonen vedrørende koronapandemien i både Norge og Sverige.

DET NORSKE TRAVSELSKAPS UNDERSTØTTELSESFOND RESULTATREGNSKAP

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2019	2018
Mulkt	441 500	484 450
Sum driftsinntekter	441 500	484 450
Tilskudd NTTFs pensjonsordning	156 499	137 343
Tilskudd samarbeidende organisasjoner	555 000	375 000
Erstatninger	57 858	68 450
Ulykkesforsikringer	97 274	79 755
Dommerprosjekt	220 659	114 539
Sum driftskostnader	1 087 290	775 087
Driftsresultat	-645 790	-290 637
Finansinntekter og finanskostnader		
Renteinntekter	50 733	37 038
Resultat av finansposter	50 733	37 038
Årets resultat	-595 057	-253 599

DET NORSKE TRAVSELSKAPS UNDERSTØTTELSESFOND BALANSE PR. 31.12.

EIENDELER	2019	2018
Fordringer		
Mellomregning DNT	3 458 214	4 053 271
Sum fordringer	3 458 214	4 053 271
SUM EIENDELER	3 458 214	4 053 271
EGENKAPITAL OG GJELD		
EGENKAPITAL		
Egenkapital	3 458 214	4 053 271
Sum egenkapital	3 458 214	4 053 271
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 458 214	4 053 271

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Det Norske Travselsskap

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Det Norske Travselsskap sitt årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- Gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Det Norske Travselsskap per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge
- Gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Det Norske Travselsskap per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

– REVISJONSBERETNING

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

BDO AS

Øyvind Hjemgård
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Øyvind Hjemgård

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5999-4-2146438

IP: 188.95.xxx.xxx

2020-05-06 18:52:34Z

Penneo Dokumentmøkket: KCMES-8MW1G-57751-E3D6S-D7U4-5C63Z

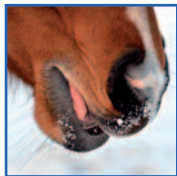
**DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN
RESULTATREGNSKAP**

DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2019	2018
Tilskudd Norsk Rikstoto	1	76 909 173	86 186 000
Provisjonsinntekt	2	55 365 898	61 743 823
Leieinntekter	3	20 113 559	19 543 192
Innbetalte premier	4	173 762 865	187 564 073
Innbetalte oppdretterpremier	4	20 851 544	22 507 688
Innskudd premiesjansen		4 752 000	6 795 450
Innskudd klasseløp		10 777 355	10 579 500
Premiefond Norsk Rikstoto	4	5 988 630	9 766 800
Andre inntekter	5	50 973 310	57 892 441
Sum driftsinntekter		419 494 334	462 578 967
Utbetalte premier	4	214 549 500	233 656 000
Utbetalte oppdretterpremier	4	26 062 740	28 450 730
Premiefond Norsk Rikstoto	4	0	1 000 000
Gjenstandspremier		1 698 969	1 806 259
Mønstringsløp		9 908 000	14 248 000
Storløpstilskudd		540 000	540 000
Arrangementstilskudd		1 359 221	1 768 634
Løpskostnader		10 213 604	10 357 149
Lønnskostnader	6, 7	63 469 328	67 082 907
Avskrivning	8	15 666 402	15 682 395
Nedskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	8	15 353 511	0
Andre driftskostnader	6, 9	76 975 758	83 257 316
Sum driftskostnader		435 797 033	457 849 390
Driftsresultat		-16 302 699	4 729 576
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		2 218 121	1 443 723
Andre finansinntekter		358 351	342 023
Rentekostnader		5 428 163	6 531 615
Andre finanskostnader		503 797	646 069
Resultat av finansposter		-3 355 488	-5 391 939
Ordinært resultat før skattekostnad		-19 658 187	-662 363
Skattekostnad på ordinært resultat	10	-8 349	-545 648
Årets resultat	15	-19 649 838	-116 715
Overført fra annen egenkapital		-19 649 838	-116 715

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN BALANSE PR. 31.12.

EIENDELER	Note	2019	2018
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Bygninger og diverse anlegg	8	226 243 634	228 483 812
Maskiner og anlegg	8	7 680 022	8 786 319
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	8	23 341 755	20 430 705
Sum varige driftsmidler		257 265 412	257 700 836
Finansielle anleggsmidler			
Lån til baner og leietakere	11	880 000	1 664 381
Lån til forbund og lag	12	1 820 000	1 820 000
Andre investeringer	12	642 500	642 500
Sum finansielle anleggsmidler		3 342 500	4 126 881
Sum anleggsmidler		260 607 911	261 827 717
OMLØPSMIDLER			
Lager av varer og annen beholdning		1 013 639	1 225 411
Fordringer			
Fordring Norsk Rikstoto	13	19 873 345	35 240 323
Andre fordringer		9 265 909	10 560 201
Sum fordringer		29 139 254	45 800 524
Bankinnskudd, kontanter o.l.	14	47 161 706	75 765 137
Sum omløpsmidler		77 314 600	122 791 072
SUM EIENDELER		337 922 511	384 618 789

**DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN
BALANSE PR. 31.12.**

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2019	2018
Opptjent egenkapital			
Øremerket egenkapital	15	760 269	760 269
Annen egenkapital	15	21 244 475	26 446 469
Minoritetsinteresse	15	5 866 936	6 071 384
Sum opptjent egenkapital		27 871 680	33 278 121
Sum egenkapital		27 871 680	33 278 121
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt	10	7 877 058	7 885 407
Sum avsetning for forpliktelser		7 877 058	7 885 407
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	16	105 767 957	135 256 686
Langsiktig gjeld samarbeidende selskaper	16	19 350 000	25 150 000
Diverse fond i mellomregning	17	8 774 103	6 882 113
Sum annen langsiktig gjeld		133 892 061	167 288 799
Kortsiktig gjeld			
Trekk konsernkonto, Norsk Rikstoto	13	2 156 556	2 121 792
Gjeld til kredittinstitusjoner		21 144	293 166
Gjeld samarbeidende selskaper		62 194	397 123
Leverandørgjeld		14 033 236	6 609 547
Hesteeierinnskudd		14 102 150	13 539 355
Skyldige premier		12 812 760	18 693 826
Skyldige oppdretterpremier		628 743	688 675
Skyldig offentlige avgifter		5 032 371	5 232 827
Annen kortsiktig gjeld	18	119 432 558	128 590 151
Sum kortsiktig gjeld		168 281 712	176 166 461
Sum gjeld		310 050 830	351 340 667
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		337 922 511	384 618 789

Oslo, 24. april 2020
Styret i Det Norske Travselskap

Knut Weum
Styreleder

Ingolf Herbjørnrød
Nestleder

Cecilie H. Andersson
Styremedlem

Kristin O. Brækken
Styremedlem

Torstein Grande
Styremedlem

Roy Kristiansen
Styremedlem
Ansattes rep.

DET NORSKE TRAVSELSKAP – KONSERN KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2019	2018
+/- Resultat før skattekostnad	- 19 658 187	- 662 363
- Periodens betalte skatt	0	0
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	15 666 402	15 682 395
+ Nedskrivning anleggsmidler	15 353 511	0
+/- Endring varelager	211 772	- 26 578
+/- Endring fordringer baner	784 381	825 056
+/- Endring fordring Norsk Rikstoto	15 366 978	1 012 131
+/- Endring leverandørgjeld	7 423 689	- 7 523 426
+/- Endring hesteierinnskudd	562 795	197 343
+/- Endring skyldige premier	- 5 881 066	- 1 771 597
+/- Endring skyldige oppdretterpremier	- 59 932	- 678 203
+/- Endring i andre tidsavgrensningsposter	- 32 898 293	98 723 170
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	- 3 127 950	105 777 928
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	26 056 472	26 056 472
+ Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	0	2 575 532
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	- 30 000
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	- 16 005 966	- 41 583 789
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	10 050 506	- 12 981 785
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	0
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	- 35 288 729	- 44 193 041
+/- Netto endring i kassekreditt	- 272 022	- 17 811
+/- Netto endring trekk konsernkonto, Norsk Rikstoto	34 764	118 055
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	- 35 525 987	- 44 092 797
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	- 28 603 431	48 703 346
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 01.01.	75 765 137	27 061 791
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12.	47 161 706	75 765 137

DET NORSKE TRAVSELSKAP KONSERN – NOTER

Konsernregnskapet består av morselskapet Det Norske Travselvskap med datterselskapene Bjerke Travbane Eiendom AS, Bjerke Travbane AS, Sørlandets Travpark AS, Travparken Eiendom AS, Norsk Travsportsenter AS, Bergen Travpark AS, Bergen Travpark Treningssenter AS, Travparken Servering AS, Bergens Traverbane AS og Norsk Trav AS.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Anleggsmidler balanseføres til anskaffelseskost, og nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Inntektsføring av tilskudd skjer i takt med aktiviteten. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

Note 1	Tilskudd fra Norsk Rikstoto	2019	2018
	Driftstilskudd	48 179 173	57 456 000
	Premietilskudd	28 730 000	28 730 000
	Sum	76 909 173	86 186 000

Det Norske Travselvskap har i en overgangsperiode for 2019 mottatt alle overføringer knyttet til Norsk Trav AS. Det inngås egen avtale mellom Norsk Rikstoto og Norsk Trav AS i 2020 som regulerer overføringer til Norsk Trav AS direkte. Andel tilskudd som vedrører Norsk Trav AS utgjør kr 4 240 000. Tilsvarende beløp er kostnadsført under driftstilskudd, andre driftskostnader.

Note 2	Provisjon fra Norsk Rikstoto	2019	2018
	Bjerke Travbane AS	31 480 029	36 279 420
	Bergen Travpark AS	12 875 562	13 880 191
	Sørlandets Travpark AS	11 010 307	11 584 212
	Sum	55 365 898	61 743 823

Note 3	Leieinntekter	2019	2018
	Leieinntekter Bjerke Travbane Eiendom AS	12 409 477	12 969 159
	Leieinntekter Sørlandets Travpark AS	1 964 718	1 225 000
	Leieinntekter Norsk Travsportsenter AS	796 715	881 900
	Leieinntekter Bergen Travpark Treningssenter AS	1 662 470	1 389 200
	Leieinntekter Travparken Servering AS	1 533 625	1 494 928
	Leieinntekter Bergens Traverbane AS	1 501 862	1 338 313
	Festeavgifter Bjerke Travbane Eiendom AS	244 692	244 692
	Sum	20 113 559	19 543 192

Note 4	Premier	2019	2018
	Premiematrise fra NR	168 379 435	181 970 250
	Premier innbetalt fra baner	5 383 430	5 593 823
	Innbetalte premier	173 762 865	187 564 073
	Premier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	14 709 329	16 121 057
	Premier overført fra premiefond NR	2 846 991	8 035 715
	Innbetalte premier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	191 319 185	211 720 845
	Premier premiesjansen	3 960 000	5 699 500
	Premier finansiert av baner i konsernet	3 562 101	2 934 358
	Premier finansiert av DNT	15 708 214	13 301 297
	Premier til hesteeiere	214 549 500	233 656 000
	Premier V75	86 901 000	91 678 000
	Premier V76 / V75B	25 455 500	28 568 000
	Premier hverdagstrav	102 193 000	113 410 000
	Utbetalte premier	214 549 500	233 656 000
	Antall kjøredager	446	472
	Antall kjørte løp	3 514	3 815
	Oppdretterpremier	2019	2018
	Oppdretterpremier premiematrise fra NR	20 205 532	21 836 430
	Oppdretterpremier fra banene	646 012	671 258
	Innbetalte oppdretterpremier	20 851 544	22 507 688
	Oppdretterpremier storløp og unghest inkludert i driftstilskudd NR	1 765 119	1 934 527
	Oppdretterpremier overført fra premiefond NR	341 639	964 285
	Innbetalte oppdretterpremier inkl innbetalt via driftstilskudd NR	22 958 302	25 406 500
	Oppdretterpremier premiesjansen	792 000	1 095 950
	Oppdretterpremier finansiert av baner i konsernet	427 452	352 122
	Oppdretterpremier klasseløp finansiert av DNT	1 884 986	1 596 158
	Utbetalte oppdretterpremier	26 062 740	28 450 730
	Premiefond Norsk Rikstoto	2019	2018
	Det Norske Travelskap	3 188 630	9 000 000
	Bjerke Travbane AS	2 800 000	400 000
	Sørlandets Travpark AS	0	366 800
	Overførte midler fra premiefond Norsk Rikstoto	5 988 630	9 766 800
	Det Norske Travelskap	0	1 000 000
	Overførte midler til premiefond Norsk Rikstoto	0	1 000 000
Note 5	Andre inntekter	2019	2018
	Reise- / løpstilskudd V75, V76 og V65	2 520 300	2 922 933
	Sponsor / reklameinntekter	6 330 376	6 291 124
	Inntekter avl og sertifisering	6 880 972	5 859 362
	Inntekter sport	2 563 280	2 734 286
	Inntekter auksjon	1 852 926	2 055 340
	Bidrag avskrivning / finans	2 214 698	2 456 385
	Øvrige inntekter	28 610 758	35 573 011
	Sum	50 973 310	57 892 441

Note 6 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

Lønnskostnader	2019	2018
Lønninger	50 601 334	52 532 252
Arbeidsgiveravgift	7 872 772	8 367 606
Pensjonskostnader	2 603 916	3 301 488
Andre ytelser	1 695 078	2 565 755
Andre personalkostnader	696 228	315 806
Sum	63 469 328	67 082 907

Antall årsverk sysselsatt 84,6 87,6

Ytelse til ledende personer	Generalsekretær	Styret
Lønn og honorarer *	1 008 336	580 000
Andre godtgjørelser	45 875	655 233
Pensjonsutgifter	75 648	

*Generalsekretær har en årslønn på 995 000, og har en avtale om etterlønn i 9 måneder ved fratredelse.

Revisor

Kostnadsført til revisor fordeles på følgende måte:

Lovpålagt revisjon inkl utarbeidelse av regnskap	907 970
Andre attestasjonstjenester inkl utarbeidelse av regnskap mv.	401 021
Annen bistand	224 744

Note 7 Pensjon

Selskapene er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Note 8 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

	Bygninger / div anlegg	Maskiner / anlegg	Driftsløsøre m.v.	Totalt
Anskaffelseskost 1.1.	436 187 973	26 077 075	48 560 719	510 825 767
Tilgang kjøpte driftsmidler	5 889 456	383 437	9 733 073	16 005 966
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	442 077 429	26 460 512	58 293 792	526 831 733
Oppskr.før 1.1.	30 000 000	0	0	30 000 000
Årets oppskrivninger	11 952 419	0	0	11 952 419
Avskrivninger 1.1.	237 704 160	17 290 756	28 130 014	283 124 930
Avgang avskrivninger	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger	243 573 154	18 780 097	33 811 979	296 165 230
Årets nedskrivninger	14 213 060	393	1 140 058	15 353 511
Bokført verdi 31.12.	226 243 634	7 680 022	23 341 755	257 265 412
Årets avskrivninger	9 665 309	1 489 428	4 511 665	15 666 402
Økonomisk levetid	5-50 år	5-10 år	3-10 år	
Avskrivningsplan	2-20 %	10-20 %	10-33 %	

Note 9	Andre driftskostnader	2019	2018
	Ponni rekruttering	595 533	763 524
	Travskoler	687 000	978 500
	Blodtyping og forsikring hester	1 093 478	1 304 979
	Tilskudd tilsluttede og samarbeidende organisasjoner	6 614 057	6 451 096
	DU midler - nyinvesteringer	1 000 000	1 000 000
	Reisetilskudd hester/kusker, V75, V76 og V65	2 442 325	2 897 815
	Andre bidrag / tiltak inkl "Til start"	4 723 876	6 073 547
	Vedlikehold eiendommer	7 828 720	9 325 596
	Drift og vedlikehold	7 278 213	7 576 379
	Honorarer	7 405 447	11 320 253
	Kontor- og datakostnader	6 655 587	6 701 095
	Forsikringer	965 238	1 801 862
	Markedsføring	4 030 305	3 592 865
	Møte- og reisekostnader	4 128 470	4 945 654
	Tap på fordringer	407 263	204 285
	Varekostnad	6 059 167	6 093 938
	Andre driftskostnader	15 061 079	12 225 929
	Sum	76 975 758	83 257 316

Note 10 Skatter

For de skattepliktige enhetene kostnadsføres skatter når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige inntekt) og endringer i netto utsatt skatt.

Årets skattekostnad består av:	2019	2018
Betalbar selskapsskatt	0	0
Brutto endring utsatt skatt i balansen	- 8 349	- 545 648
Årets totale skattekostnad	- 8 349	- 545 648

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt	2019	2018
Forskjeller som utlignes:		
Fordringer	- 20 027 587	82 948
Varige driftsmidler	13 933 049	21 604 057
Oppskrivning tomt	0	0
Gevinst- og tapskonto	3 837 396	4 897 564
Pensjonsforpliktelse	0	0
Pensjonsmidler	0	0
Avsetninger	- 500 000	- 250 000
Korreksjonsinntekt	0	0
Fremførbart underskudd	- 53 645 593	- 50 879 896
Herav grunnlag utsatt skattefordel	19 614 405	7 164 727
Sum grunnlag utsatt skatt	35 804 809	35 842 763
Utsatt skatt	7 877 058	7 885 407
Skattesats	22 %	22 %

Note 11	Lån til baner og leietakere	2019	2018
	Biri (usikret)	880 000	1 620 000
	Bjerke Gård Terapi og Treningssenter AS	0	44 381
	Sum	880 000	1 664 381

Herav forfall senere enn ett år fra balansedato	140 000	880 000
---	---------	---------

Note 12 Aksjer og andeler

Andeler	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi
Momarken Toto AS	Mysen	7,5 %	7,5 %	1 000
Rissa Hestesportsenter AS	Rissa, Fosen	25,0 %	25,0 %	150 000
Nye Bodø Travbane AS	Bodø	3,0 %	3,0 %	376 500
Andre investeringer				115 000
Sum aksjer og andeler				642 500
Lån til forbund og lag			2019	2018
Totonor AS			1 000 000	1 000 000
Lån forbund / lag			820 000	820 000
Sum			1 820 000	1 820 000

Note 13 Fordring Norsk Rikstoto

	2019	2018
Konsernkonto Norsk Rikstoto	5 635 698	17 534 181
Fordringer Norsk Rikstoto	14 237 647	17 706 142
Sum fordringer Norsk Rikstoto	19 873 345	35 240 324
Trekk på konsernkonto Norsk Rikstoto	2 156 557	2 121 792
Netto gjeld / fordring konsernkonto Norsk Rikstoto	3 479 141	15 412 389

Det er opprettet et flerkontosystem hvor Norsk Rikstoto er innehaver av hovedkonto mot bank. Deler av konsernets bankinnskudd inngår i flerkontosystemet til Norsk Rikstoto, og er klassifisert som fordring Norsk Rikstoto i konsernregnskapet. Deltakerene i kontosystemet er solidarisk ansvarlige overfor banken.

Note 14 Bankinnskudd og bundne midler

	2019	2018
Bundne midler skattetrekk	2 615 565	2 720 120
Bundne midler fond	185 871	184 247
Bundne midler depositum	46 412	45 945
Bankinnskudd Hesteeiere.no	177 134	77 840
Kontingent travlag	53 898	39 085
Andre bankinnskudd	44 082 827	72 697 901
Sum	47 161 706	75 765 137

Note 15 Egenkapital

	Øremerket egenkapital	Annen egenkapital	Minoritets-interesse	Sum
Egenkapital 31.12.2018	760 269	26 446 469	6 071 384	33 278 121
Endringer i året				
Årets resultat	0	- 19 445 390	- 204 448	- 19 649 838
Gjeldsettergivelse NR	0	4 500 000	0	4 500 000
Merverdi tomt Bergen	0	9 743 398	0	9 743 398
Egenkapital 31.12.2019	760 269	21 244 475	5 866 936	27 871 680

Note 16 Langsiktig gjeld

Pantelån	2019	2018
DNB	78 829 595	106 991 015
SR Bank	26 938 362	28 265 671
Sum	105 767 957	135 256 686

Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	91 151 272	107 112 426
---	------------	-------------

Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld

Bygninger og diverse anlegg	226 243 634	228 483 812
-----------------------------	-------------	-------------

Langsiktig gjeld samarbeidende selskap

	2019	2018
Norsk Rikstoto	19 350 000	25 150 000
Sum	19 350 000	25 150 000

Herav forfall senere enn fem år fra balansedato	7 850 000	13 650 000
---	-----------	------------

Note 17 Fond i mellomregning

	2019	2018
DNTs understøttelsesfond	3 458 213	4 053 269
Avlsfond	2 369 100	0
Sørlandets Travparks understøttelsesfond	725 414	707 702
Bergen Travparks understøttelsesfond	1 414 283	1 414 283
Axel Jensens Fond	63 799	63 794
Lars Laumbs Fond	12 000	12 000
Jacob Meyers Fond	85 593	84 819
Karsten Buers Fond	187 640	185 123
Johs Thues Fond	100 295	100 294
DNTs støttefond for travtrenere	177 766	100 829
Garantiinnskudd trenere	180 000	160 000
Sum	8 774 103	6 882 113

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

	2019	2018
Hesteeiere.no	176 650	77 588
Avsatte DU-midler	896 500	687 500
Feriepenger	5 013 515	5 676 070
Premiesjanse	5 042 450	8 126 450
Forskudd fra kunder	100 029 883	100 034 300
Premiefond NR	0	1 000 000
Påløpte kostnader, periodiseringer og andre tidsavgrensinger	1 806 563	7 517 886
Gjeld til baner og hesteeiere	1 068 889	1 066 219
Annen kortsiktig gjeld	9 024 819	8 030 849
Sum	119 432 558	128 590 151

Note 19 Kausjonsansvar

DNT har kausjonert til fordel for Nye Bodø Travbane AS for et lån i Nordea Bank med kr 8 000 000, samt av en eventuell gjenstående saldo etter utbetaling av tilskudd fra Bodø DA og refundert mva. Lånet reduseres ved innbetaling av DA-midler og mva-refusjon. Kausjonsansvaret reduseres tilsvarende, og er pr 31.12.2019 på kr 268 225. Et eventuelt restlån må betjenes av det årlige driftstilskuddet fra DNT på kr 500 000.

Videre har DNT en negativ pantsettelse. Det vil si at de ikke kan foreta større investeringer, låneopptak, pantsettelse eller salg av aktiva på over kr 10 000 000 uten samtykke fra DNB.

Aksjene i Bjerke Travbane Eiendom AS er stillet som sikkerhet for ethvert mellomværende. Aksjene er pr 31.12.2019 bokført til kr 36 518 350.

Note 20   Finansiell risiko

Fram til tidspunktet for avleggelse av regnskapet, har det vært usikkerhet knyttet til de økonomiske konsekvensene som følge av koronautbruddet. Alle idrettsarrangementer, herunder trav- og galoppløp ble stoppet av myndighetene med virkning fra 12. mars 2020. Etter avklaring med Helsedirektoratet og de kommuner der de enkelte totalisatorbaner er hjemmehørende, har travsporten fått tillatelse til å starte opp virksomheten med totalisatorkjøringer uten publikum, under strenge smittevernbestemmelser, fra og med 19. april 2020.

Det ble tatt grep med omfattende permitteringer, både i DNT, dets tilhørende selskaper og de øvrige drifts- og eiendomsselskaper innen travsporten. De grep som ble foretatt, var ment for å sikre egenkapitalen i 2020.

Ved avleggelsen av regnskapet er den finansielle risikoen redusert betydelig. Dette kan imidlertid forandre seg, avhengig av utviklingen i smittesituasjonen vedrørende koronapandemien i både Norge og Sverige.

